

APSTIPRINĀTS

SIA IBIZA

Mežu apsaimniekošanas grupas plāns 2017-2021 gadam

	Datums	Versija
Veiktās aktualizācijas:	03.04.2017	V 2.0

Rīga 2017

Saturs

Ievads.....	3
1. Īpašuma apraksts.....	4
a) Mežaudžu raksturojums.....	4
b) Dabas aizsardzības teritorijas.....	5
c) Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principi.....	6
d) Bioloģiski vērtīgas mežaudzes (DMB).....	6
e) Apdraudētās sugas un to dzīvotnes.....	7
f) Meža ekoloģiskās funkcijas*.....	7
g) Objekti ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību.....	8
h) Nekoksnes meža resursi.....	8
i) Faunas apraksts.....	8
j) Pieguļošo zemju apraksts.....	9
Mežu apsaimniekošanas mērķi.....	11
a) Uzņēmuma ilgtermiņa mērķi.....	11
b) Ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni.....	12
2. Mežu apsaimniekošanas sistēmas apraksts.....	12
a) Slapjo mežu apsaimniekošana.....	13
b) Meža kopšana un atjaunošana.....	13
c) Mežizstrādē lietotā tehnika un tehnoloģija.....	14
d) Darba aizsardzība.....	14
3. Ikgadējā mežizstrādes apjoma un sugu izvēles pamatojums.....	14
4. Meža augšanas dinamika un monitorings.....	15
a) Koksnes ieguves apjoms (2016. gads).....	15
b) Meža dinamika, floras un faunas sastāva izmaiņas.....	15
c) Meža veselības stāvoklis.....	18
d) Vides ietekme:.....	18
e) Sociālā ietekme.....	20
f) Izmaksas, darba ražīgums un efektivitāte.....	21
5. Vides aizsardzības pasākumi.....	21
a) Saglabājamie koki un meža struktūras.....	22
b) Sezonālie aizsardzības pasākumi.....	22
c) Ugunsdrošība.....	22
6. Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšana un aizsardzība.....	24
7. Pielikumi.....	24
Vadlīnijas biomasas un saglabājamo koku atstāšanai cismā.....	30
Saglabājamo koku atstāšana cismā.....	30
Kritalu un sausstāvošo koku atstāšana cismā.....	30
Ekoloģisko vērtību izvietojums.....	31
Vadlīnijas ūdeņu aizsardzībai meža darbos.....	31
Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā.....	32
Meža platību kartēšanas un zemes robežu marķēšanas procedūra.....	33
Vadlīnijas augsnes bojājumu minimizēšanai.....	34
8. MAP Konfidenciālā daļa.....	39

Ievads

SIA IBIZA (turpmāk tekstā - IBIZA) Mežu apsaimniekošanas grupas vadītāja Mežu apsaimniekošanas plāns (turpmāk tekstā – MAP) satur meža apsaimniekošanas plānošanas procesa rezultātus, to skaitā Meža apsaimniekošanas mērķus, resursu novērtējumu, plānotās un veiktās darbības, kā arī atsauces uz IBIZA iekšējiem normatīviem aktiem. IBIZA grupas mērķis ir apsaimniekot investoriem piederošos mežus Latvijā. Šis plāns ir sagatavots meža īpašnieku grupai, kura ietilpst trīs īpašnieki: SIA „IBIZA”, SIA „Valis S” un fiziska persona Mareks Maļinovskis. Tā kā visi īpašumi faktiski pieder vienam īpašniekam, tad visa saimnieciska darbība, apsaimniekošanas pasākumi, darbinieku pienākumi utt. netiek nodalīti un veikti atsevišķi pa formālajam īpašnieku vienībām.

MAP kopsavilkums ir pieejams publiski uzņēmuma mājaslapā www.ibiza.lv. Tas tiek komunicēts ar sabiedrības interešu grupām ne retāk kā reizi 5 gados vai ikreiz, kad notikušas būtiskas izmaiņas meža apsaimniekošanas metodēs. Apsaimniekošanas plāns tiek aktualizēts ne retāk kā reizi 5 gados. MAP kopsavilkums nodrošina LR normatīvo aktu, kā arī meža apsaimniekošanas standartu prasības. MAP izstrādes laikā tika izvērtēta SCS Global Services Pagaidu Mežu apsaimniekošanas standarta (V4.1 marts 2016) atbilstība valstī pastāvošajai likumdošanai un konfliktsituācijas netika konstatētas. Atkārtota izvērtēšana tiks veikta līdz ar katru MAP aktualizāciju.

Ar šī dokumenta apstiprināšanu IBIZA apņemas ievērot FSC principus un kritērijus, kā arī visas saistošās Latvija Republikas likumdošanas prasības, šo apņemšanos uzņēmums pieprasa arī no visiem ārpalpojumu sniedzējiem. Par šī MAP saturu atbild Grupas vadītājs un to apstiprina par sertifikāciju atbildīgā persona. Ja Jums ir radušies kādi jautājumi vai komentāri par šo MAP, lūdzam tos nosūtīt uz epastu: gatis@ibiza.lv.

1. Īpašuma apraksts

Šajā nodaļā ir sniegta informācija par apsaimniekojamo meža resursiem, vides ierobežojumiem, zemes lietošanas un īpašuma tiesību statusu, sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, kā arī mežam pieguļošo zemju apraksts.

SIA „IBIZA” ir dibināts 2001. gada 20. jūlijā un tā pamatdarbība ir saistīta ar mežu apsaimniekošanu gan savos īpašumos, gan sniedzot pakalpojumus citiem mežu īpašniekiem meža stādīšanas, jaunaudžu kopšanas, meža inventarizācijas un izstrādes jautājumos. Pakalpojumu sniegšana ir uzņēmuma galvenā darbības sfēra.

Šobrīd visas uzņēmuma piederošās teritorijas ir iekļautas FSC tvērumā, bet uzņēmums apzinās, ka teritorijās, kas nav iekļautas sertifikāta darbības jomā, nedrīkst tikt veiktas darbības, kas tieši pārkāpj FSC principus un kritērijus. Visi strīdi, kas ir radušies attiecībā uz īpašuma vai lietošanas tiesībām tiek dokumentēti.

1. Ilustrācija IBIZA piederošo zemju izvietojums Latvijā

a) Mežaudžu raksturojums

Grupas dalībnieku teritorijas sadalījums pa zemes kategorijām (ha) apskatāms zemāk esošajā tabulā:

Mežaudze	Bebru apludinājums	Izcirtums	Meža dzīvnieku barošanās vieta	Meža lauce	Pārplūstošs klajums	Zāļu purvs	Kopā
1620,77	1,07	100,04	0,15	11,32	5,83	13,97	1753,15

Grupas dalībnieku teritorijas sadalījums pa valdošajām sugām (ha) apskatāms zemāk esošajā tabulā:

Apse	Baltalksnis	Bērzs	Blīgzna	Egle	Lapegle	Liepa	Melnalksnis	Priede	Osis	Ozols
174,52	116,7	721,33	0,68	222,41	0,34	3,0	48,32	330,57	1,47	1,43

Teritorijas sadalījums pa augšanas apstākļu tiem (ha):

AAT	IBIZA	AAT	IBIZA
Damaksnis	379,91	Platlapju Kūdrenis	75,84
Dumbrājs	60,27	Purvājs	13,55
Gārša	15,53	Šaurlapju ārenis	87,36
Lāns	79,21	Šaurlapju kūdrenis	109,09
Liekņa	7,52	Slapjā gārša	1,57
Mētrājs	7,09	Slapjais damaksnis	120,64
Mētru ārenis	2,96	Slapjais mētrājs	35,1
Mētru kūdrenis	10,16	Slapjais vēris	97,67
Niedrājs	60,37	Vēris	508,97
Platlapju Ārenis	53,7	Viršu kūdrenis	0,27

Grupas dalībnieku teritorijas sadalījums pa bonitātēm (ha) apskatāms zemāk esošajā tabulā:

Īpašnieks	Ia	I	II	III	IV	V	Va
IBIZA	108,4	695,99	585,26	147,43	68,82	11,38	3,49

Šobrīd apsaimniekojamajās meža platībās invazīvas sugas nav konstatētas.

Apsaimniekotājs neplāno meža zemju transformāciju par plantācijām vai nemeža zemēm, bet ja to plānos darīt, tad tas tiks darīts konsultējoties ar Grupas vadītāju un:

- a) skars ļoti ierobežotu apsaimniekojamā meža daļu;
- b) nenotiks augstvērtīgos mežos;
- c) nodrošinās skaidrus, būtiskus, drošus un ilgtermiņā papildu vides aizsardzības ieguvumus visai apsaimniekotajai teritorijai kopumā.

b) Dabas aizsardzības teritorijas

Apsaimniekojamā teritorijā nepārtraukti tiek nodrošināts, ka ne mazāk kā 10 % no kopējās meža zemju platības tiek atvēlēts primārajam mērķim – Dabas aizsardzībai.

Ar likumu noteiktās Dabas aizsardzības teritorijas, kurās ir ierobežota vai aizliegta saimnieciskā darbība apskatāmas zemāk esošajā tabulā.

Aprobežojums (ha)	Aizliegta galvenā cirte	Aizliegta kailcirte
	1,49	143,98

Papildus likumdošanas noteiktajām teritorijām IBIZA klasificē un aizsargā vēl sekojošas teritorijas:

Kopējā meža zemju teritorija, kurā aizliegta komerciāla kokmateriālu ieguve un kuras apsaimniekošanas galvenais mērķis ir dabas aizsardzība (aprēķināta uz grupu): 180,9 ha jeb 10,3 %		
Augstvērtīgs aizsargājamais mežs/teritorijas		
Esošās augstvērtīgās aizsargājamās vērtības un attiecīgās teritorijas:		
☒	HCV1	Meži vai teritorijas, kurās atrodas globālas, reģionālas vai valsts nozīmes bioloģiskās daudzveidības vērtību (piemēram, endēmi, apdraudētas sugas, refūģijas) koncentrācijas vietas.
Valsts nozīmes ĪADT, kurās noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi.		81,78 ha
☐	HCV2	Meži vai teritorijas, kurās atrodas globālas, reģionālas vai valsts nozīmes meža ainavas, kas iekļautas vai kurās atrodas meža apsaimniekošanas vienības, kur sastopamas gandrīz visu dzīvotspējīgu dabā sastopamu sugu populācijas to dabiskajā izplatībā un skaitliskajā sastāvā.
☐	HCV3	Meži vai teritorijas, kuras atrodas retās, apdraudētās vai izzūdošās ekosistēmās vai kurās atrodas šādas ekosistēmas.
☒	HCV4	Meži vai teritorijas, kuras nodrošina dabas saglabāšanas funkcijas (piemēram, ūdensgūtnes baseinu aizsardzība, erozijas apkarošana) kritiskās situācijās).
Aizsargjoslas, kurās noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi.		81,79 ha
☐	HCV5	Meži vai teritorijas, kurām ir izšķiroša nozīme sabiedrības pamatvajadzību (piemēram, vajadzība pēc iztikas līdzekļiem, veselības aizsardzība) nodrošināšanā
☒	HCV6	Meži vai teritorijas, kas ir īpaši nozīmīgas vietējās sabiedrības tradicionālās kultūras identitātes saglabāšanai (platības ar kultūrvēsturisku, ekoloģisku vai reliģisku nozīmi vietējai sabiedrībai un ir identificētas sadarbībā ar vietējo sabiedrību)
Aizsargjoslas, kurās noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi.		12,78 ha
Kopējā tāda meža platība, kas klasificēta kā „augstvērtīgs aizsargājamais mežs/teritorija”		145,47 ha

Augstvērtīgo mežu teritorijās tiek veiktas tikai tādas darbības, ko pieļauj valsts un/vai mežu apsaimniekošanas standarta prasības. Teritorijās, kas neatbilst augstvērtīgo mežu klasifikācijai, bet tiek ieskaitītas “10%” aizsargājamo teritoriju vidū - netiek plānotas kailcirtes, (pilns aizsargājamo teritoriju saraksts, pa kadastriem, ir pieejams taksācijas datos).

c) Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principi

Augstvērtīgie meži	LR vai uzņēmuma iekšējais normatīvais akts, kas nosaka apsaimniekošanu
HCV1	<ol style="list-style-type: none"> 1. MK noteikumi Nr.686 Noteikumi par īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāna saturu un izstrādes kārtību 2. Likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām 3. MK noteikumi Nr.264 Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi 4. Sugu un biotopu aizsardzības likums 5. MK noteikumi Nr.940 Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu
HCV2	NA
HCV3	NA
HCV4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aizsargjoslu likums, 05.02.1997 2. MK noteikumi Nr.935 Noteikumi par koku ciršanu mežā, 18.12.2012. 3. MK noteikumi Nr.936 Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā, 18.12.2012.
HCV5	NA
HCV6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Likums par Kultūras pieminekļu aizsardzību (Pieņemts 12.02.1992) 2. MK noteikumi Nr. 473 Kārtība, kādā kultūras pieminekļi iekļaujami valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un izslēdzami no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta 3. MK noteikumi Nr.474 Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu 4. MK noteikumi Nr.392 Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika

Lai nodrošinātu Augstvērtīgo meža īpašību saglabāšanu katrai dabā esošajai augstvērtīgo mežu kategorijai tiek piemēroti to efektivitātes novērtēšanas rādītāji, kas ir atbilstoši identificētajai augstvērtības pazīmei jeb mērķim. Ikgadējā monitoringa rezultātā tiek iegūti dati par augstvērtīgās pazīmes attīstību (sugu sastāvu, izplatību, fitosanitāro stāvokli u.c.) un novirzi no mērķa.

d) Bioloģiski vērtīgas mežaudzes (DMB)

Lai identificētu (DMB) klātbūtni apsaimniekojamā teritorijā Grupas vadītājs nodrošina Grupas dalībniekus ar DMB identifikācijas rokasgrāmatu. IBIZA Grupas locekļi DMB identifikācijā izmanto Pasaules Dabas fonda izstrādāto rokasgrāmatu „Kā atpazīt bioloģiski augstvērtīgu mežaudzi savā īpašumā” un modificētas DMB noteikšanas veidlapas.

Par pamatu bioloģiski vērtīgo mežaudžu inventarizācijai tiek ņemts audžu vecums un valdaudze (skatīt zemāk esošo tabulu), kas ir atbilstoša Latvijas Mežu sertifikācijas padome izstrādātajam FSC Mežu apsaimniekošanas standarta projektam (20.09.2013, FSC-STD-LVA V1-0 D2-5 EN):

Valdaudze	Vecums no
Priede	140

Egle	120
Bērzs	100
Osis	100
Melnalksnis	80
Apse	70

Ja mežsaimniecisko darbu plānošanas gaitā, veicot reģionālo vai valsts aizsargājamo parametru datu bāzu un karšu izpēti vai saņemot ieinteresēto pušu (mežstrādnieki, vides organizācijas u.c.) komentārus ir iegūta pamatota informācija, ka meža īpašums atbilst DMB, tad Grupas loceklis par šo faktu nekavējoši informē Grupas vadītāju un pielieto DMB noteikšanas veidlapas tādejādi identificējot teritorijas un iespējamus apdraudējumus.

Apmācību par DMB rokasgrāmatas un anketu pielietojumu nodrošina Grupas vadītājs.

Sertifikācijas ietvaros identificētie PDMB un DMB:

DMB veids	Grupas dalībnieks	Kopējā grupas dalībnieka teritorijā identificētā platība, ha
<i>SKUJ</i>		
<i>MIS</i>		
<i>PLAT</i>		
<i>APS</i>		
<i>LAP</i>		
<i>MELN</i>		
<i>SLAP-EGL</i>		
<i>SLAP-PRIE</i>		
<i>SLAP-PLAT</i>		
<i>Cits (Piem. bioloģiski veci koki, nogāzes)</i>		

e) Apdraudētās sugas un to dzīvotnes

Apzināto apdraudēto sugu sarakstu sagatavo Grupas loceklis, aizsardzības pasākumi tiek saskaņoti ar Grupas vadītāju.

Suga	Atrašanās vieta	Aizsardzības pasākumi

Lai nodrošinātu Grupas dalībnieku informētību par lielo putnu (Melnais stārķis, Melnā klija, Čūskērglis u.c.) ligzdu identifikācijas iespējām, Grupas dalībnieki izmanto Latvija ornitoloģijas biedrības (LOB) 2011. gadā izstrādāto Lielo ligzdu noteicēju.

f) Meža ekoloģiskās funkcijas*

Regulējošās funkcijas	Dzīvotni nodrošinošās funkcijas	Produktīvās funkcijas
CO ₂ piesaiste un O ₂ ražošana fotosintēzes procesā	Dzīves un vairošanās vieta dzīvnieku sugām	Koksnes un nekoksnes resursu pieauguma un kvalitātes nodrošināšana un uzlabošanās

Gaisa kvalitātes nodrošināšana	Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana	Ekosistēmas produktivitātes kāpinājums (stabilizācija dabiskā līmenī)
Ūdens kvalitātes nodrošināšana	Sabalansētas sugu skaitliskās attiecības	Ekosistēmas (mežaudzes) ražīguma ilgtspējas (nenoplicināmības) nodrošināšana
Ūdens apjoma nodrošināšana	Optimālu barības ķēžu un ekoloģisko nišu atjaunošanās	Augsnes kvalitātes saglabāšana, nodrošinot priekšnosacījums meža produktivitātes kāpināšanai
Aizsardzība no erozijas	Dabiskai piekrastes un iekšzemes ūdeņu ekosistēmu attīstībai piemērotu apstākļu nodrošināšana	Zivju resursu saglabāšanai piemērotu apstākļu nodrošināšana

*Meža ekoloģisko funkciju apraksta izveidē izmantots AS LVM Rietumvidzemes Mežu apsaimniekošanas plāna kopsavilkums 2015 – 2019 gadam.

g) Objekti ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību

Mežu apsaimniekotājs nodrošina, ka objekti ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību tiek aizsargāti, saskaņojot darbības ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (VKPAI). Par šādiem objektiem tiek uzskatīti:

- Kapa vietas
- Bijušas mājvietas
- Dekoratīvo koku stādījumi un alejas
- Atsevišķi veci koki
- Atsevišķi atsveķoti koki u.c.

Identificētie objekti*:

Objekta nosaukums	Atrašanās vieta	Apraksts

*Bez tiem, kuriem taksācijas datos ir noteikts aizsardzības statuss un kas klasificēti kā "Augstvērtīgie meži".

h) Nekoksnes meža resursi

Meža apsaimniekotājs savos meža īpašumos ir apzinājis šādus nekoksnes resursus:

Resurss	Atrašanās vieta	Ieguves apjomi
Meža ogas un sēnes, bērzu un kļavu sulas, ārstniecības augi, rieksti, medus, medījumu gaļa,, ziemassvētku eglītes, meijas u.c.	Visi meža īpašumi	Komerčiāli netiek iegūti (brīvi pieejami vietējiem iedzīvotājiem)

i) Faunas apraksts

IBIZA Mežu apsaimniekošanas grupā ir sastopami Latvijas teritorijai raksturīgi faunas pārstāvji kā bebri, staltbrieži, meža cūkas, aļņi, stirnas u.c. Ikgadēji tiek apkopota informācija par tādu medījamo (limitēto un nelimitēto) faunas pārstāvju kā: bebru, staltbriežu, meža cūku, aļņu un stirnu skaitu, monitoringa pamātā tiek izmantoti Valsts meža dienesta (VMD) sniegtie dati par faunas populācijas izmaiņām valsts līmenī.

Bebru appludinājumi

Šobrīd meža apsaimniekotājs meža īpašumos ir konstatējis ilggadīgus bebru appludinājumus ar kopējo platību 1,07 ha (īpašums “Veczeikari”), apsaimniekotājs apzinās, ka ir jānodrošina vismaz daļēja to aizsardzība, primāri aizsargāti tiks tie appludinājumi, kas ir izveidojušies uz dabiskajām ūdenstecēm.

Fitosanitārais stāvoklis

Lai nodrošinātu Grupas biedru informētību par Latvijas mežu fitosanitāro stāvokli, Grupas vadītājs reizi gadā informē Grupas dalībniekus par Latvijas Valsts Mežzinātnes institūta „Silava” monitoringa, attiecībā uz meža kaitēkļiem, rezultātiem (monitoringa ietvaros tiek apskatītas tādu meža kaitēkļu kā Priežu sprīžotājs, Egļu mūķene, Ozolu mūķene, Egļu astoņzobu mizgrauzis, Priežu rūsganā zāglapsene u.c.)

Pārskata par LVMI Silava veiktā “Meža kaitēkļu un briežu dzimtas dzīvnieku monitoringa 2015. gadā” rezultātiem, kas seko arī 2014. gadā veiktajam monitoringam liecina, ka:

Iepriekšējā gadā novērotā priežu rūsganās zāglapsenes savairošanās Kurzēmē paplašinās. Ventspils, Kuldīgas un Talsu rajonos nepieciešams veikt priežu audžu apsekošanu, savlaicīgu sekundāro kaitēkļu svaigi invadēto priežu izvākšanu, īpaši degumos un to tuvumā, kā arī dobumperētāju putniem piemērotu putnu būru izvietojumu priežu audzēs.

Lielākais apdraudējums mežaudzēm Latvijā ir priežu audžu tīklapsenes savairošanās Daugavpils apkaimē. Kā jau tika prognozēts 2015.gada vasarā tika novērota intensīva tīklapsenes lidošana un vasaras beigās intensīva audžu defoliācija. Tā rezultātā novērota koku kalšana, kas izcirsti sanitārā cirtē. Arī turpmāk savairošanās skartajās platībās savlaicīgi jāizvāc sekundāro kaitēkļu svaigi invadētās priedes, jāizliek papildus putnu būri un jāapseko savairošanās reģionam pieguļošās audzes.

Priežu audžu tīklapsenes ziemojošo nimfu daudzums salīdzinot ar 2014.gadu ievērojami pieaudzis. Lai arī pronifu daudzums zemsegā salīdzinot ar 2014.gadu ir samazinājies, 2016.gadā sagaidāma samērā intensīva tīklapseņu lidošana, jo pronimfu daudzums zemsegā ir 31-117 uz 1 m². Tas ir pietiekami, lai izraisītu būtisku priežu atskujojumu arī 2016.gadā.

j) Pieguļošo zemju apraksts

IBIZA Mežu īpašumi ir izvietoti visā Latvijā, tāpēc šajā nodaļā ir sniegts vispārējs apraksts par Latvijas teritoriju.

Teritoriālais izvietojums

Latvija atrodas Ziemeļeiropā, Baltijas jūras austrumu krastā. Valsts platība ir 64 589 km². Latvijas robežas kopējais garums ir 1836 km, no tiem 1382 km ir sauszemes robeža. Tai ir sauszemes robežas ar Igauniju, Krieviju, Baltkrieviju un Lietuvu, kā arī jūras robeža ar Zviedriju, Lietuvu un Igauniju. Latvijā ūdens klāj aptuveni 2340 km² lielu platību, kas ir 3,62% no visas valsts teritorijas. Latvijā ir vairāk kā 12 000 upju ar kopgarumu apmēram 38 000 km, lielākās no tām ir Daugava, Lielupe, Gauja un Venta, kā arī ir 2256 ezeri, kas lielāki par 1 ha. Latvijas lielākie ezeri ir Lubāns, Rāznas ezers, Engures ezers un Burtnieks.

Latvijā izdala reljefa lielformas, vidējformas un mikroformas. Latvijas reljefa lielformas ir zemienes un augstienes, zemienes aizņem 60%, bet augstienes — 40% no valsts teritorijas. Galvenās augstienes ir Vidzemes augstiene, Alūksnes augstiene, Latgales augstiene, Augšzemes augstiene, Rietumkursas augstiene, Austrumkursas augstiene, Ziemeļkursas augstiene, Idumejas

augstiene un Sakalas augstiene. Savukārt nozīmīgākās zemienes ir Piejūras zemiene, Kursas zemiene, Viduslatvijas zemiene (šajā zemienē ietilpst Zemgales līdzenums), Tālavas zemiene, Veļikajas zemiene un Austrumlatvijas zemiene.

Klimatiskie apstākļi

Latvija atrodas mērenajā joslā, un tās klimatu ietekmē jūras tuvums un no Atlantijas okeāna nestās gaisa masas, kā rezultātā Latvijā valda maigs un mitrs klimats un vērojama izteikta četru gadalaiku maiņa. Tā kā Latvija ir izstiepta ziemeļu—austrumu virzienā, klimats rietumos un austrumos ir nedaudz atšķirīgs. Debesis bieži ir apmākušās, vidēji 160—180 dienas gadā. Vidējais nokrišņu daudzums svārstās no 574 līdz 691 mm gadā.

Vidējā gaisa temperatūra ziemas aukstākajā mēnesī janvārī piekrastē svārstās ap $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$, bet Latvijas austrumdaļā ap $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$, savukārt vidējā gaisa temperatūra vasaras karstākajā mēnesī jūlijā piekrastē ir ap $+16\text{ }^{\circ}\text{C}$, bet Latvijas austrumdaļā ap $+17,5\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Meži

Mežs ir raksturīgs ainavas elements, jo aizņem apmēram 52% Latvijas platības. Latvijas klimatiskie apstākļi — bagātīgie nokrišņi, liels gaisa relatīvais mitrums, samērā garais veģetācijas periods — ir izdevīgi mežu augšanai. Latvijas mežos aptuveni 67% ir skuju koku, 33% — lapu koku. Izplatītākā koku suga ir priede.

Dzīvnieku valsts

Pašlaik Latvijā ir konstatēts aptuveni 13 000 dzīvnieku sugu. Faunas bagātība izskaidrojama galvenokārt ar Latvijas ģeogrāfisko stāvokli. Latvija atrodas jaukto mežu zonā, kurā ienāk gan taigas, gan platlapju mežu joslas faunas elementi. Bez tam pāri Latvijai gar Baltijas jūru iet putnu migrācijas ceļi.

No zīdītājiem Latvijā vairāk vai mazāk bieži sastopamas ap 60 sugu. Sugu, kā īpatņu skaita ziņā bagātīgāk pārstāvēti grauzēji (19 sugu). No plēsējiem Latvijā konstatēts 12 sugu. Lielākais no tiem ir brūnais lācis, kas retumis pie mums iekļūst no kaimiņvalstīm, galvenokārt no Igaunijas.

Latvijā konstatētas 295 putnu sugas. Putni arī kvantitatīvi ir sauszemes biocenozēs visvairāk pārstāvētā mugurkaulnieku grupa. Tie ir svarīga ainavas sastāvdaļa, jo regulē kukaiņu, grauzēju un daudzu citu dzīvnieku skaitu un tādējādi netieši ietekmē to ražību un dabisko pieaugumu. Grauzēju izķeršanā liela nozīme ir pūčveidīgajiem putniem, no kuriem Latvijā konstatēts 13 sugu. Apmēram 30 putnu sugas Latvijā ir pieskaitāmas pie medību objektiem.

Te jāmin vistveidīgākie - mežirbe, laukirbe, rubenis, mednis, zosveidīgākie - meža pīle jeb mercene, krīklis, priekšķe, platknābis, tārņveidīgākie — sloka, mērkaziņa un griežveidīgākie — laucis. No Latvijā līdz šim reģistrētajām putnu sugām lielākā daļa (190 sugu) te arī ligzdo. Uz ziemošanas un ligzdošanas vietām valstij pāri ceļo 45, bet ziemot ierodas 15 sugas. Kā reti iecelotāji jeb maldū viesi reģistrētas 45 sugas. Latvijā ligzdojošo putnu faunu veido galvenokārt Palearktiskā plaši izplatītas sugas, arī platlapju mežu elementi — baloži, zaļā vārna, žubītes, lakstīgala u.c. — kopā apmēram 50 sugu. Daudz mazāk ir taigas elementu (14 sugu), no kuriem jāmin riekstrozis, mežirbe, mednis. Gandrīz tikpat daudz (11 sugu) ir tundras elementu - baltirbe, lietuvināis, melnkakla gārgale. No stepju zonas atceļojusi laukirbe, paipala, grieze u.c.

Rāpuļu fauna Latvijā ir nabadzīga, jo mitrais un samērā vēsais klimats nav piemērots vairumam rāpuļu sugu. No valstī konstatētajām 7 sugām indīga ir tikai parastā odze.

Avots: <https://lv.wikipedia.org/wiki/Latvija>

Sociālekonomiskie apstākļi

Latvijas lauku reģionos t.sk. Latgālē vērojams augsts bezdarba līmenis, darba vietu trūkums un pastāvīga iedzīvotāju skaita samazināšanās (līdz pat 15-20 % pēdējo piecu gadu laikā). Reģistrētā bezdarba līmenis Latgales reģionā – 19,3 %.4 Meža nozare lauku reģionos ir viens no nozīmīgākajiem darba devējiem, kas piedāvā darbu meža atjaunošanā un ieaudzēšanā, mežaudžu kopšanā, meža infrastruktūras uzturēšanā, mežizstrādē u.c. Tas palīdz radīt un uzturēt lauku reģionos arī netieši saistītās darba vietas (koksnes transports, koksnes pārstrāde, transporta infrastruktūras uzturēšana, tirdzniecība, sociālais serviss u.c.) Latvijā meža nozare tieši nodarbina vairāk nekā 40 tūkstošus cilvēku, bet saistīto darba vietu skaits ir vēl apmēram 40 tūkstoši. IBIZA radītajām darba vietām ir liela nozīme bezdarba mazināšanā, sociālās aizsardzības nodrošināšanā, nodarbinātības līmeņa saglabāšanā un lauku reģionu apdzīvotības saglabāšanā.

Mežu apsaimniekošanas mērķi

Šajā nodaļā definēti ilgtermiņa apsaimniekošanas mērķi un to sasniegšanas paņēmieni ekonomikas, vides un sociālajā jomā apsaimniekotajā teritorijā. Uzņēmuma mērķus izvirza Meža apsaimniekotājs.

a) Uzņēmuma ilgtermiņa mērķi

Ekonomiskie

1. Apsaimniekot meža un lauksaimniecības īpašumus atbilstoši izstrādātajai apsaimniekošanas politikai – kā īstermiņā, tā ilgtermiņā, tādējādi palielinot mežaudžu krāju un vērtību un lauksaimniecības zemju finansiālo atdevi, nodrošinot uzņēmuma prasības.
2. Piekopt aktīvu mežsaimniecisko darbību, kas ir balstīta uz meža apstākļiem palielinot produktīvo meža platības, mežaudžu krāju un vērtību.
3. Mežu apsaimniekošanas plānošana jāveic ar mērķi saglabāt un/vai palielināt mežu platības, nodrošinot daudzmerķu mežu apsaimniekošanu ekonomisko, ekoloģisko (t.sk. augsne un ūdeņi), sociālo (t.sk. kultūrvēsturiskās un rekreācijas) vērtību saglabāšanu un, iespēju robežās, palielināšanu.
4. Meža apsaimniekošanas plānošana un meža apsaimniekošana jāveic ar mērķi nodrošināt koksnes un nekoksnes produktu, kā arī dažādu sociālo funkciju izmantošanu ilgtermiņā, tos dažādojot un nesamazinot produktu un funkciju apjomus.
5. Meža apsaimniekošanas plānošana jāveic ar mērķi sasniegt stabilu ekonomisko rentabilitāti, izvērtējot iespējas jaunu meža produktu, pakalpojumu tirgu un ekonomisko aktivitāšu radīšanai.

Vides

1. Meži ir jāapsaimnieko ekoloģiski atbildīgā veidā un jāsertificē saskaņā ar FSC Mežu apsaimniekošanas standartu prasībām.
2. Ne mazāk kā 10 % no grupā ietilpstošās teritorijas apsaimniekot ar primāro mērķi – Dabas aizsardzība.
3. Meža apsaimniekošanas plānošana un meža apsaimniekošana jāveic ar mērķi uzturēt, saglabāt un palielināt bioloģisko daudzveidību sugu, ģenētiskajā un ekosistēmas līmenī, ja piemērojams izvērtējot arī ainavu līmenī
4. Veikt mērķtiecīgu mazvērtīgo mežaudžu nomaiņu upju aizsargjoslās, tādējādi paaugstinot upju aizsargjoslu vides kvalitāti.
5. Meža apsaimniekošanas plānošana un meža apsaimniekošana jāveic ar mērķi palielināt meža ekosistēmas veselību un vitalitāti.
6. Meža apsaimniekošanas plānošana un meža apsaimniekošana jāveic ar mērķi uzturēt, saglabāt un palielināt meža aizsargājošās funkcijas pret augsnes eroziju un ūdens resursu kvalitātes saglabāšanu.

Sociālie

1. Meži ir jāapsaimnieko sociāli atbildīgā veidā un jāsertificē saskaņā ar FSC un PEFC Mežu apsaimniekošanas standartu prasībām.
2. Nodrošināt brīvu piekļuvi sertifikāta tvērumā esošajiem īpašumiem, iegādāties un sakopt aizaugušās lauksaimniecības platības, tādējādi paaugstinot reģiona sociālo labklājību un estētisko vērtību.
3. Veicināt vietējo cilvēku nodarbinātību mežu apsaimniekošanas un mežizstrādes darbos.

b) Ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni

Ekonomisko mērķu sasniegšanas paņēmieni

1. Veikt pārdomātas investīcijas bijušo lauksaimniecības zemju apmežošanā ar mērķi izveidot produktīvas mežaudzes, tās stādot vai veicot dabiski apmežojušos teritoriju kopšanu, ja tām ir atbilstoša kvalitāte.
2. Kopšanas cirtes jāveic ar mērķi sasniegt kvalitatīvu audzes attīstību.
3. Galvenā izmantošanas cirtes pirmkārt ir jāveic mazvērtīgās mežaudzēs un mežaudzēs, kur augšanas apstākļi (augšnes auglība) nav pietiekoši izmantota.
4. Apzināt īpašumos esošās lauksaimniecībai piemērotās zemes ar mērķi atbilstoši izmantot šo īpašumu veidu.
5. Koku stādīšanu, mežsaimniecisko darbībās un kopšanas primāri veikt īpašumu koncentrācijas vietās.
6. Izvērtēt iespējas ilgtermiņā pamatotu pētniecisko rezultātu ieviešanai meža apsaimniekošanā ar mērķi palielināt meža vērtību.

Vides mērķu sasniegšanas paņēmieni

1. Iegādāties papildus mežu zemes, izvērtējot to iespēju sasniegt augstāk minētos Vides mērķus.
2. Sabalansēt koksnes ieguves apjomus ar faktisko koksnes pieaugumu mežā.
3. Neproduktīvo mežaudžu atjaunošana.
4. Citas darbības, kas veicina augstāk minēto mērķu sasniegšanu.

Sociālie mērķu sasniegšanas paņēmieni

1. Iegādāties papildus mežu zemes, izvērtējot to iespēju sasniegt augstāk minētos Sociālos mērķus.
2. Sabalansēt koksnes ieguves apjomus ar faktisko koksnes pieaugumu mežā, tādējādi nodrošinot tādu sociāli nozīmīgu faktoru, kā regulāra nodarbinātība.
3. Iespēju robežās sniegt atbalstu dažādu pētījumu veikšanai par koksnes produktu dzīves cikla pagarināšanu un/vai atkārtotu izmantošanu.
4. Citas darbības, kas veicina augstāk minēto mērķu sasniegšanu.

2. Mežu apsaimniekošanas sistēmas apraksts

Mežsaimniecisko darbību kā meža stādīšana, kopšana, galvenā izmantošana un transporta nodrošināšanai tiek izmantoti ārpakalpojumi, lai nodrošinātu ārpakalpojumu sniedzēju informēšanu par sertifikācijas un citām prasībām tiek rīkotas ikgadējas apmācības, tāpat ārpakalpojumu sniedzēji tiek nodrošināti ar apmācību materiāliem un saistošo sertifikācijas standartu elektroniskajām kopijām. Par apmācību organizēšanu un materiālu izveidi atbild Grupas vadītājs, bet grupas dalībnieks nodrošina IBIZA ar aktuālu ārpakalpojumu sniedzēju sarakstu.

Kokmateriālu iegūšanā, galvenās cirtes izpildei, pārsvarā tiek izmantota kailciršu metode. Ievērojot Dabas aizsardzības prasības, meža apsaimniekotājs neveic kailcirtes (saglabā augošu koku biežību mežaudzes pirmajā stāvā ne mazāku kā 0,4) aizsargjoslās (saskares (pārejas) zonā) ap purviem.

- 10 līdz 100 hektārus lielām purvu platībām — 20 metru joslā;
- par 100 hektāriem lielākām purvu platībām — 50 metru joslā meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm un vismaz 100 metru joslā meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm.

Audzēs, kur dominē ozoli, liepas, kļavas, vīksnas, gobas un skābarži, tiek nodrošināta šo sugu koku mežaudžu atjaunošana vismaz tādā apjomā, kāds bijis konkrētās sugas īpatsvars pirms galvenās cirtes uzsākšanas. Atbilstoši valsts likumdošanai (MK noteikumi “Noteikumi par koku ciršanu mežā” Nr. 935) mežaudzēs, kur valdošā koku suga ir ozols, liepa, kļava, goba, vīksna vai skābardis, kailcirte netiek veikta.

Mežsaimnieciskai darbībai, ja tas nerada reālus slimību un kaitēkļu savairošanās draudus apkārtējās audzēs un/vai draudus darba drošībai, apsaimniekojamā teritorijā nav pakļautas:

- vējgāzēs un vējlauzēs atsevišķas vietas, kur auguši lielu izmēru koki;
- degušās audzēs, kas vecākas par 30 gadiem, grupās vai izklaidus - izdzīvojušie koki, kā arī grupās bojā gājušie koki
- mežābeles un kadiķi.

a) Slapjo mežu apsaimniekošana

Slapjo mežu apsaimniekošanā tiek ievērotas šādas prasības:

- Slapjos egļu mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris un niedrājs) veicināma paaugas saglabāšanās un vismaz daļēja atjaunošanās zem mātes audzes vainagu klāja;
- Slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis), atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 30 uz 1 ha un veidojamas saglabājamo koku grupas;
- Slapjos lapu koku un egļu mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē egle vai melnalksnis), atbilstoši veicināma augošo sugu koku atjaunošanās.

b) Meža kopšana un atjaunošana

Meža atjaunošanas pamatuzdevums ir mežsaimniecības prasībām atbilstoša produktīva un kvalitatīva meža izaudzēšana, mežu atjaunojot sējot vai stādot, vai veicinot dabisko atjaunošanos, ja tā norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām. IBIZA grupā mākslīgajā meža atjaunošanā tiek izmantots tikai sertificēts meža reproduktīvais materiāls.

Jaunaudžu kopšanu veic ar mērķi, veicināt konkrētiem meža augšanas apstākļiem vislabāk piemērotu koku sugu attīstību. Jāpiemin arī tas, ka kopšana palielina nākotnes meža ražību un atstājamo koku vērtību, kas ir atkarīga no stādu vai sēkļu ģenētiskajām īpašībām. Pareiza stādu izvēle ievērojami ietekmē krājas pieaugumu, kā arī stumbru kvalitāti. Pareizi izkopjot jaunaudzes atstājamiem kokiem ievērojami palielinās augšanas telpa un samazinās meža audzēšanas cikla ilgums.

Krājas kopšanas cirte jāuzsāk, kad mežaudzes kokiem no jaunaudžu saslēgšanās brīža sāk pietrūkt augšanai nepieciešamo resursu – ūdens, barības vielu un gaismas. Veicot kopšanas cirti, periodiski tiek izcirsta kāda daļa no audzes.

Tīraudzēs ar krājas kopšanas cirtēm regulē biežību un uzlabo audzes kvalitāti, bet mistraudzēs - veido vēlāmā sugu sastāva un kvalitātes mežaudzi.

Krājas kopšanas cirtes intensitāte atkarīga no mežaudzes sastāva, vecuma, krājas, galvenās sugas bioloģiskajām īpašībām, augšanas apstākļu tipa un audzes apsaimniekošanas mežsaimnieciskā mērķa, kā arī no mežaudzes spējas turpināt koksnes ražošanu tādā apjomā, lai galvenās cirtes brīdī krāja būtu tuva maksimāli iespējamajai.

c) Mežizstrādē lietotā tehnika un tehnoloģija.

Lai mazinātu mežizstrādes ietekmi uz augsni un augošiem kokiem, kā arī palielinātu iegūstamo sortimentu vairumu un to kvalitāti IBIZA iespēju robežās izmanto rokas motorinstrumentus. Tehniskās prasības kokmateriālu pievešanas teknikai tiek noteiktas individuāli, izvērtējot kokmateriālu pievešanas apstākļus un attālumu un lai iespējami mazinātu mežizstrādes tehnikas negatīvo ietekmi uz augsni.

d) Darba aizsardzība

Visiem IBIZA grupā meža darbos iesaistītajiem uzņēmumiem ir jābūt izveidotai darba aizsardzības sistēmai, kas ir atbilstoša Darba aizsardzības likumam un ir jāievēro saistošās droša darba prasības, kuras regulē MK noteikumi Nr. 310 „Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā”.

Šo prasību pārbaudi veic grupas dalībnieks ikdienas mežizstrādes darbu laikā, kā arī Grupas vadītājs IBIZA iekšējā audita laikā. IBIZA Grupa nodrošina ikgadēju apmācību Grupas dalībniekiem un saistošajiem pakalpojumu sniedzējiem par aktualitātēm darba aizsardzības jomā.

3. Ikgadējā mežizstrādes apjoma un sugu izvēles pamatojums

Pieļaujama mežizstrādes apjoms tiek sabalansēts ar koksnes pieaugumiem, tādējādi nodrošinot stabilu kokmateriālu plūsmu un ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu.

Par pamatu ikgadējā pieļaujamā ciršanas apjoma aprēķinam tiek ņemts ikgadējais pieaugums. Pieļaujamā ciršanas apjoma aprēķinos netiek iekļautas teritorijas, kuru primārais apsaimniekošanas mērķis ir dabas aizsardzība (ne mazāk kā 10 % no kopējās Grupas locekļa apsaimniekojamās teritorijas). Pieļaujamo ciršanas apjomu aprēķinu veic Grupas vadītājs, ņemot vērā aktualizētos Meža inventarizācijas datus, kurus, pēc Grupas vadītāja pieprasījuma iesniedz Grupas dalībnieks.

Pieaugumu aprēķini noris izmantojot Valsts mežu dienesta Meža valsts reģistra datus, salīdzinot katra gada nogabala ietvaros notikušo pieaugumu pret iepriekšējo gadu.

Paredzamie krājas pieaugumi 10 gadu periodam, laika posmā no 2017 – 2027 gadam apskatāmi zemāk esošajās tabulās.

Suga	Pieļaujama ciršanas apjoms, aprēķināts kopā
Priede	
Egle	
Bērzs	
Baltalksnis	
Apse	
Melnalksnis	
Cits	
Kopā	

Ciršanas plānošana tiek veikta tā, ka regulārā meža apsaimniekošanas procesā ietvertajās operācijās (Galvenās izmantošanas un krājas kopšanas cirtes) nepārsniedz 10 gadu vidējo pieļaujamo ciršanas apjomu. Ciršanas apjomu gada ietvaros pieļaujams palielināt tādā apmērā par kādu ir radies krājas uzkrājums iepriekšējā periodā. Attiecībā uz Baltalksni – ciršanas apjomi netiek samēroti ar pieaugumu, jo esošā Ba krāja ir lielāka, kā nepieciešams (tiek veikta mērķtiecīga Ba audžu nomaiņa).

Plānotajos ciršanas apjomos netiek iekļauti dabas stihiju (vējgāzu, snieglauzu u.c.) radītie bojājumi un ar to seku likvidāciju saistītie ciršanas apjomu pieaugumi.

Plānotie ciršanas apjomi (m3) laika posmā no 2017 – 2027 gadam pa sugām apskatāmi zemāk esošajā tabulā.

Suga			
Priede			
Egle			
Bērzs			
Cits			
Apse			
Baltalksnis			
Melnalksnis			
Kopā			

4. Meža augšanas dinamika un monitorings

Lai novērtētu veiktās darbības, meža augšanas dinamiku, floras un faunas izmaiņas reizi divos gados tiek monitorings. Monitoringu pēc Grupas vadītāja izstrādātās kārtības veic Grupas locekļi. Monitoringa dati tiek iegūti, apkopoti un iesniegti Grupas vadītājam iekšējā IBIZA uzraudzības audita laikā vai pēc Grupas vadītāja pieprasījuma (piemēram pirms ārējā audita).

a) Koksnes ieguves apjoms (2016. gads)

Suga	
Priede	
Egle	
Bērzs	
Cits	
Apse	
Baltalksnis	
Melnalksnis	
Kopā	

b) Meža dinamika, floras un faunas sastāva izmaiņas.

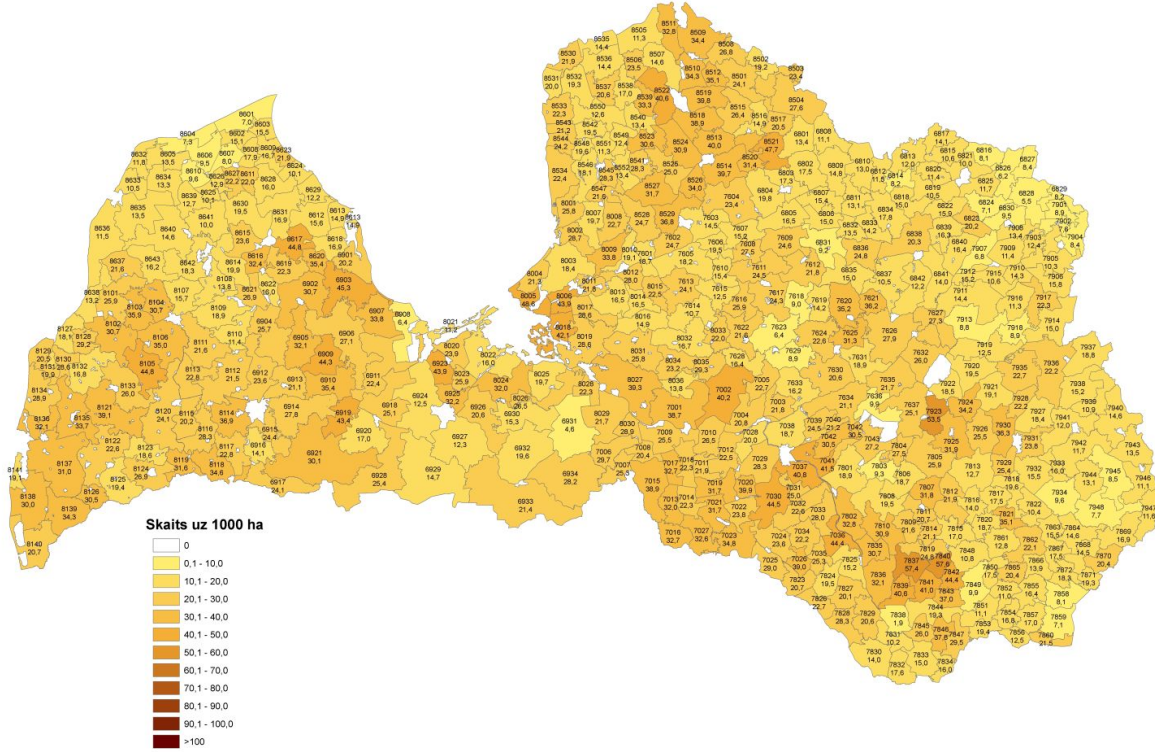
2016	
Mežu atjaunošana dabiski un mākslīgi (ha)	
Priede	0.62 (dabiski)
Egle	
Bērzs	16.73(dabiski)
Apse	3.74(dabiski)
Melnalksnis	3.97(dabiski)
Baltalksnis	1.47(dabiski)
Kopā	26.53(dabiski)
2016	
Mežu ieaudzēšana (ha)	
Egle	
Bērzs	

Priede

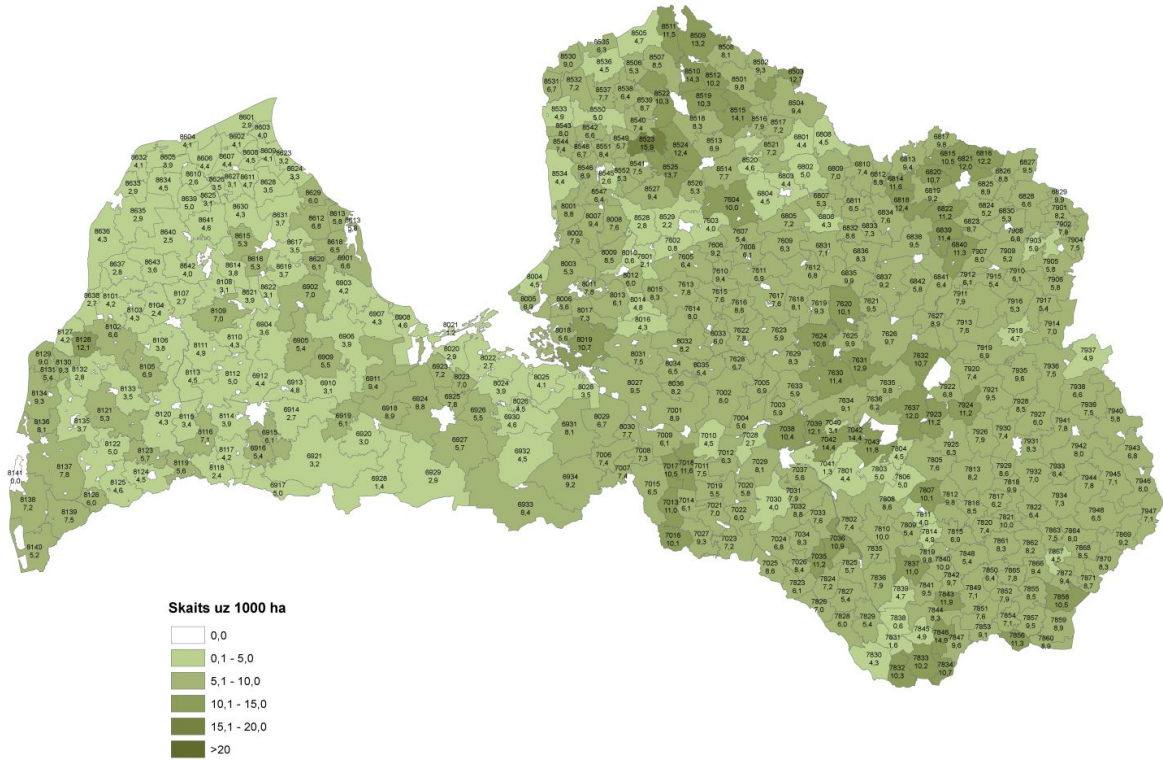
Kopā

Medijamo dzīvnieku populācija pret skaitu uz 1000 ha apsaimniekojamās platības redzams zemāk esošajos attēlos:

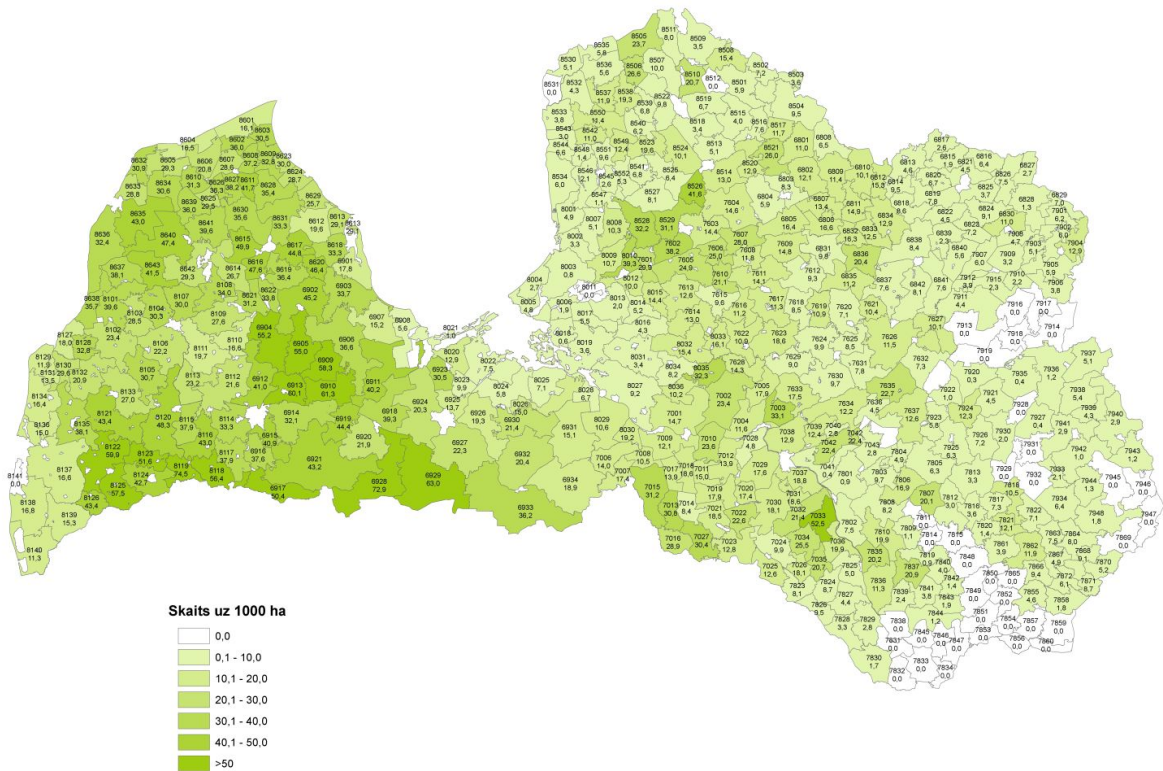
Stirņu populācijas blīvums dzīvnieku uzskaites vienībās 2016/2017 medību sezonā

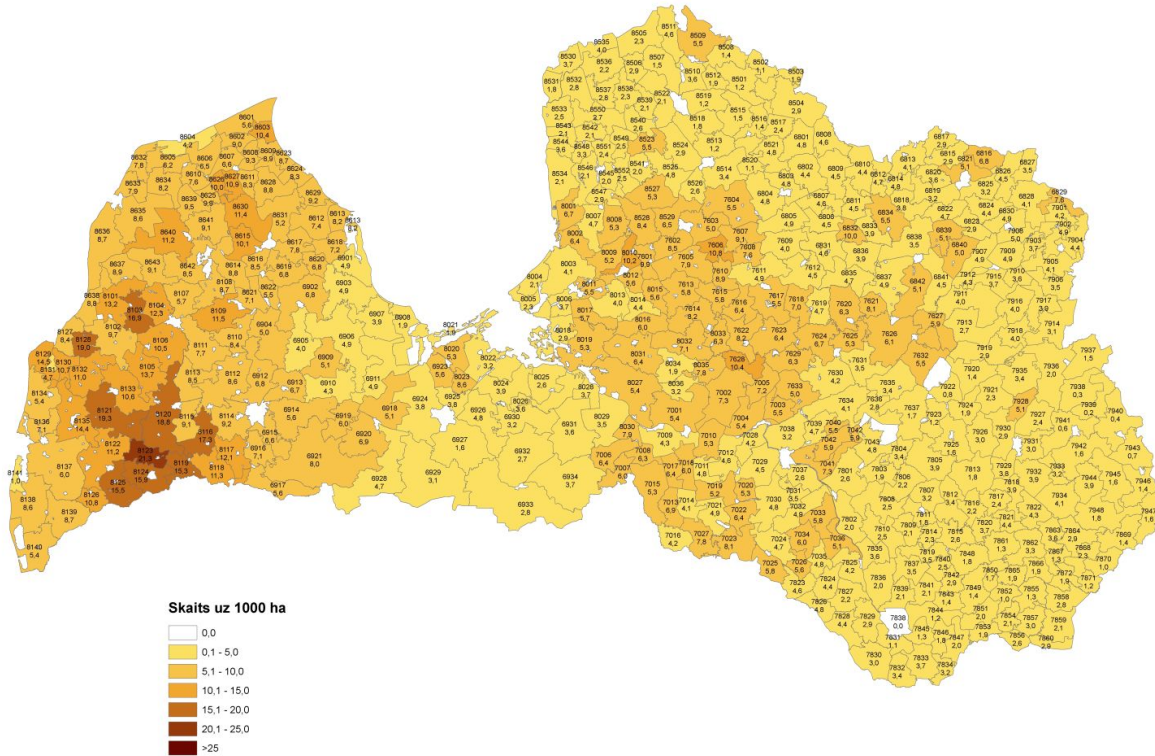
Aļņu populācijas blīvums dzīvnieku uzskaites vienībās 2016/2017 medību sezonā

Staltbriežu populācijas blīvums dzīvnieku uzskaites vienībās 2016/2017 medību sezonā

**Meža cūku populācijas blīvums
dzīvnieku uzskaites vienībās 2016/2017 medību sezonā**

c) Meža veselības stāvoklis

2016	
Bojātās mežaudzes (ha)	
Abiotisko un biotisko apstākļu dēļ izņemtie ciršanas apliecinājumi (Sanitārās cirtes)	
Jaunaudžu papildināšana (P; E; B)	
2016	
Pielietotie repelenti (ha)	
Cervacol Extra	

d) Vides ietekme:

Izdruka no Google Drive par konstatētajiem pārkāpumiem, pa gadiem. Avots: Mežsaimniecisko darbu novērtēšanas akts.

Izmaiņas reto, apdraudēto un izzūdošo sugās un to dzīvotnēs

Suga	Atrašanās vieta	Izmaiņas
		Mikrolieguma statuss aktīvs/neaktīvs

Augstvērtīgo mežu monitoringa

Augstvērtīgo mežu apsaimniekošana noris atbilstoši vadlīnijām: “Assessment, management and monitoring of High Conservation Value Forest (HCVF) A practical guide for forest managers Tim Rayden ProForest, Oxford”

Augstvērtīgo mežu monitoringa laikā, izlases kārtībā, tiek apmeklēti vismaz 10 % no:

- **Valsts nozīmes ĪADT** (Apsaimniekošanas mērķis: — aizsargāt un saglabāt dabas daudzveidību (retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus utt.);
- **Aizsargjoslām** (Apsaimniekošanas mērķis: aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes)

Augstvērtīgo mežu monitoringa laikā, izlases kārtībā, tiek apmeklēti vismaz 70 % no:

- **Mikroliegumiem** (Apsaimniekošanas mērķis: nodrošināt īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina);
- **Meža struktūras elementiem** (Apsaimniekošanas mērķis: nodrošināt biotopu un sugu aizsardzībai, izplatībai vai ekoloģisko funkciju nodrošināšanai nozīmīgas meža sastāvdaļas);
- **Īpaši aizsargājamajiem meža iecirkņiem** (Apsaimniekošanas mērķis: nodrošināt īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina);
- **Kultūras pieminekļiem** (Apsaimniekošanas mērķis: kultūrvēsturiskas ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas), kā arī atsevišķi kapi, ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība un kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm.)

Augstvērtīgo Mežu monitoringa laikā tiek noteiktas izmaiņas attiecībā uz:

- Mežaudzes struktūru raksturojošajiem parametriem kā sugu sastāvu, vecumu un krāju;
- Apsēkots meža fitosanitārais stāvoklis;
- Novērtēta antropogēnā ietekme, t.sk. saimnieciskā darbības ietekme, ja tāda ir veikta;
- Novērtēts piesārņojums
- Ugunsgrēku ietekme
- Invazīvas sugas
- Nelegāla mežizstrāde vai citas nelegālas darbības.

Pirmā sertifikācijas gada laikā tiks apsektas teritorijas, lai noteiktu to sākotnējo stāvokli.

Nelegālā mežizstrāde

Atklājot nelegālas darbības (piemēram, nelikumīgu koku ciršanu, būvniecību un citas neatļautas darbības), IBIZA grupas dalībnieki nekavējoties informē grupas vadītāju, kompetentās

valsts un/vai pašvaldību iestādes un dokumentē attiecīgo notikumu.

Konstatētie pārkāpumi:

Atrašanās vieta	Apjoms m3 vai ha	Konstatēšanas datums

Lai izvairītos no cirsmas robežu pārkāpšanas, ja cirtes rezultātā mežaudzes vai tās daļas šķērslaukums tiks samazināts zem minimālā šķērslaukuma, izņemot gadījumu, ja izlases cirtē veido 0,2 hektāru un mazākus atvērumus, cirsmu apvidū atzīmē tā, lai cirsmas robežas būtu skaidri redzamas, par skaidrām robežām uzskata:

- mežaudzi līdz 20 gadu vecumam
- izcirtumu
- ne meža zemi
- robežstīgu
- meža infrastruktūras objektus
- ar krāsu, lenti vai vizūrstīgu iezīmētu cirsmas robežu

Lai nodrošinātu vienotas zemes vienību robežu identifikācijas un robežzīmju ierīkošanas prasības IBIZA ir izstrādājusi *Meža platību kartēšanas un zemes robežu marķēšanas procedūru*.

e) Sociālā ietekme

Visos apsaimniekotājiem piederošajos mežu īpašumos ir nodrošināta brīva pieeja ogošanai un sēņošanai, kā arī cita veida rekreācijai, kas nav pretstatā ar pastāvošo likumdošanu vai sertifikācijas prasībām. Ierobežojumi mežu piekļuvei var tikt veikti tikai tadā gadījumā, ja to pieprasa darba drošības prasības (noris mežizstrādes darbi) vai citās situācijās, ja pastāv kāda veida apdraudējums sabiedrībai vai videi.

Meža apsaimniekotājs uzklausa vietējo sabiedrību (tai skaitā kaimiņu zemju īpašniekus) un citas ieinteresētās puses attiecībā uz notikušo meža apsaimniekošanu un plānu. Meža apsaimniekotājs izveido un ikgadēji aktualizē ieinteresēto pušu sarakstu, skatīt 4. pielikumu.

Ikviena ieinteresētā puse ir aicināta izteikt savus ieteikumus, jautājumus un komentārus nosūtot tos uz epastu: gatis@ibiza.lv, tādejādi pastāvīgi uzlabojot apsaimniekotāja veikumu mežu apsaimniekošanā un nodrošinot sociālo atbildību. Grupas locekļi nekavējoši informē grupas vadītāju par visiem gadījumiem, kad ir saņemti kāda veida komentāri vai sūdzības attiecībā uz IBIZA Grupā sertificētajiem mežu īpašumiem vai darbībām.

Saņemtie komentāri:

Komentārs	Saņemšanas datums	Rīcība	Datums

Saņemtie komentāri (kā ārējie tā iekšējie) tiek izvērtēti un mēneša laikā kopš to saņemšanas brīža tā iesniedzējam tiek sniegta atbilde (rīcība) uz radušos komentāru, atbildes rīcības nepieciešamības gadījumā tiek iekļautas MAP. Atbildes uz komentāriem tiek sniegtas Grupas vadītājam ar Grupas locekli savstarpēji vienojoties. Procesu regulē iekšējā procedūra PR005 „Sūdzības un apelācijas”.

Grupas dalībnieka veiktās saimnieciskās darbības rezultātā tiek nodarbināti cilvēki (skaits):

Gads	Štata darbinieki		Ārpakalpojums	
	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši	Sievietes

2016	17	3	1	
2017				
2018				
2019				

Notikušie negadījumi (skaits):

Gads	Štata darbinieki		Ārpakalpojums	
	Smagi	Letāli	Smagi	Letāli
2016	0	0	0	0
2017				
2018				
2019				

IBIZA rīkotās apmācības

Lai nodrošinātu Grupas locekļu informētību par sertifikācijas u.c. prasībām IBIZA rīko ikgadējas apmācības. Katru gadu, līdz 1. martam IBIZA izveido apmācību plānu tekošajam gadam.

Notikušās apmācības:

Temats	Datums

f) Izmaksas, darba ražīgums un efektivitāte

IBIZA Grupas locekļi iesniedz datus par:

- Meža atjaunošanu
- Meža kopšanu
- Īpašumu pirkšanu
- Cirsma un īpašumu pārdošanu
- Kokmateriālu pārdošanu
- Administrācijas izmaksām

Izmaksu, ražīguma un efektivitātes novērtējumu, dati par novērtējuma rezultātiem pieejami MAP konfidencialajā daļā.

5. Vides aizsardzības pasākumi

Meža apsaimniekotājs apzinās, ka neatbilstošas mežizstrādes rezultātā var tikt radīts būtisks kaitējums videi, tāpēc pirms meža nogabalu traucējošu darbību uzsākšanas tiek veikti ietekmes uz vidi novērtējumi un to gaita dokumentēta *Mežizstrādes darbu novērtēšanas aktā*, un reģistrēta elektroniskā Google Drive vidē. Par traucējošu darbību tiek uzskatīta Galvenā un krājas kopšanas cirte. Plānotās meža apsaimniekošanas darbības tiek modificētas ņemot vērā ietekmes uz vidi vērtējuma rezultātus (piemērojot atbilstošākos izstrādes paņēmienus, tehniku, izstrādes laiku, pielāgojot pievešanas un izvešanas ceļus u.c.). Ietekmes uz vidi novērtējumu veic un dokumentē Grupas loceklis, apkopojumu par konstatēto izveido Grupas vadītājs un iekļauj MAP vides ietekmes monitoringa sadaļā.

Lai nodrošinātu vides aizsardzības prasības IBIZA Grupa ikgadēji rīko apmācības Grupas dalībniekiem un pakalpojumu sniedzējiem. Tāpat ir izstrādātas rakstiskas vadlīnijas, kas ir saistošas dažādiem darbību veidiem (dabas vērtību saglabāšanai cirsmās, augsnes un ūdeņu aizsardzībai, infrastruktūras objektu ekspluatācija u.c.). IBIZA iekšējo regulējošo dokumentu saraksts dots 2. pielikumā.

a) Saglabājamie koki un meža struktūras

Saglabājamo koku un meža struktūru izvēles principus regulē IBIZA izstrādātas „Vadlīnijas biomasas un saglabājamo koku atstāšanai cirsmā”. Vadlīnijās minēto prasību izpilde ir saistoša visiem IBIZA Grupā ietilpstošajiem mežu apsaimniekotājiem.

b) Sezonālie aizsardzības pasākumi

Lai samazinātu saimnieciskās darbības negatīvo ietekmi uz mežā mītošo putnu ligzdošanu, mežos ar augstu dabisko ligzdojošo putnu blīvumu un sugu daudzveidību:

- no 1. aprīļa līdz 31. maijam tiek samazināta mežizstrādes intensitāte (šobrīd ciršanas intensitāte tiek samazināta visos AAT).

Mežizstrādes intensitāte pa gadiem un mēnešiem Grupas ietvaros (m3):

Gads	Koksnes ieguve (m3), laika posmā no 31. maija līdz 1. aprīlim	Vidēji mēnesī, kopā	Koksnes ieguve (m3), laika posmā no 1. aprīļa līdz 31. maijam	Vidēji mēnesī, kopā
2016	13391	1339.1	0	0
2017				

No 1. aprīļa līdz 30. jūnijam kopšanas cirti neveic līdz 10 gadu vecu priežu un lapu koku un līdz 30 gadu vecu egļu jaunaudzēs, izņemot jaunaudzes, kuru vidējais augstums skuju kokiem ir līdz 0,7 m, bet lapu kokiem - līdz metram

c) Ugunsdrošība

Ugunsdrošību mežā LR reglamentē Ministru kabineta noteikumi Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi”.

Meža apsaimniekotājs:

- atjaunojot skujkoku mežaudzes silā, mētrājā, lānā un viršu ārenī, kā arī ieaudzējot mežaudzes un plantāciju mežus, platības, kas lielākas par 5 ha un kurās augsnes kūdras slānis nav biežāks par 0,15 m, sadala daļās ar mineralizēto joslu tā, lai neviena no tām nebūtu lielāka par 5 ha. Šā apakšpunkta prasības neattiecas uz ieaudzētajām mežaudzēm un plantāciju mežiem, kuri sasnieguši 10 gadu vecumu lapkokiem un 20 gadu vecumu skujkokiem;
- meža objekta autoceļos un dabiskajās brauktuvēs, kas var tikt izmantotas ugunsdzēsības vajadzībām,
- katru gadu līdz 1. maijam novāc pielūžņojumu, kas var traucēt ugunsdzēsības transporta pārvietošanos;
- katru gadu līdz 1. maijam sakārto ceļus un piebrauktuves ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietām un uztur tās tādā stāvoklī, lai nodrošinātu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu.

Apsaimniekotājs nodrošina mineralizēto joslu ierīkošanu tehnikai pieejamās kvartālu stīgās (izņemot kvartālu stigas, kuras tiek izmantotas kā dabiskās brauktuves), kas šķērso par 50 ha lielākas

I, II vai III ugunsbīstamības klases mežaudžu kopas, vietās, kur augsnes kūdras slānis nav biežāks par 0,15 m;

Mežaudžu un izcirtumu iedalījums ugunsbīstamības klasēs un prasības apzīmējumiem

Nr. p.k.	Ugunsbīstamības klase	Mežaudzes vai izcirtuma apraksts	Krāsu kods un krāsu modelis ugunsbīstamības apzīmēšanai meža objekta ugunsdrošības preventīvo pasākumu plānā		
			sarkans	zaļš	zils
1.	I klase – paaugstināta ugunsbīstamība	Skuju koku audzes, kas jaunākas par 40 gadiem, visos meža augšanas apstākļu tipos un lauksaimniecības zemēs ieaudzētie skuju koku plantāciju meži. Lauksaimniecības zemēs ieaudzētie lapu koku plantāciju meži, kas jaunāki par 10 gadiem. Mežaudzes un izcirtumi silā un grīnī	255	0	0
2.	II klase – augsta ugunsbīstamība	Mežaudzes un izcirtumi lānā, mētrājā, viršu ārenī un viršu kūdrenī	255	0	255
3.	III klase – vidēja ugunsbīstamība	Mežaudzes un izcirtumi damaksnī, šaurlapu ārenī, mētru ārenī, šaurlapu kūdrenī un mētru kūdrenī	255	255	0
4.	IV klase – zema ugunsbīstamība	Mežaudzes un izcirtumi vērī, gāršā, slapjajā mētrājā, slapjajā damaksnī, slapjajā vērī, slapjajā gāršā, platlapju kūdrenī un platlapju ārenī	0	255	0
5.	V klase – ļoti zema ugunsbīstamība	Mežaudzes un izcirtumi purvājā, niedrājā, dumbrajā un liekņā	0	255	255

Meža ugunsnedrošajā laikposmā aizliegts:

- kurināt ugunsķurkus mežā un purvos (izņemot īpaši ierīkotas vietas, kas nepieļauj uguns izplatīšanos ārpus šīs vietas);
- atstāt ugunsķurkus bez uzraudzības. Ugunsķura vietu atstāj, kad uguns nodzēsta un gruzdēšana pilnīgi beigusies;
- nomest mežā, purvos vai uz tos šķērsojošiem ceļiem degošus vai gruzdošus sērkokciņus, izsmēķus un citus priekšmetus;
- braukt ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pa mežu un purviem ārpus ceļiem, izņemot gadījumus, ja tas nepieciešams ugunsgrēka dzēšanai, palīdzības sniegšanai nelaiemes gadījumos, meža apsaimniekošanai un inženiertīklu uzturēšanai vai to avāriju novēršanai;
- bez saskaņošanas ar Valsts meža dienesta attiecīgo teritoriālo struktūrvienību veikt jebkāda veida dedzināšanu (tai skaitā ciršanas atlieku dedzināšanu).

Meža objektā aizliegts:

- dedzināt atkritumus;
- dedzināt ciršanas atliekas vai kurināt ugunsķuru:
 - tuvāk par 2 m no augošiem kokiem;
 - vietās, kur augsnes kūdras slānis ir biežāks par 0,5 m, izņemot gadījumu, ja dedzināšana notiek pēc lietus perioda vai ziemā;
- laikposmā no 1. maija līdz 1. septembrim krautnēt (uzglabāt) kaudzēs mežaudžu ciršanas atliekas, ja kaudze atrodas tuvāk par 50 m no 10–40 gadus vecām skuju koku mežaudzēm, kuru platība ir lielāka par 1 ha, izņemot gadījumu, ja: starp šo kaudzi un mežaudzi atrodas vismaz 10 m plata

ceļa trase (no kokiem brīva zeme no vienas meža sienas līdz otrai (pretējai) meža sienai, ieskaitot ceļa klātņi, novadgrāvjus un citus infrastruktūras objektus, kas nepieciešami ceļa ekspluatācijai);

Tāpat, ikdienas mežizstrādes darbu laikā, tiek kontrolēts, lai visās tehnikas vienībās, kas strādā mežā ir darba kartībā esoši ugunsdzēsāmie aparāti. Meža apsaimniekotājs uzņemas kontroli par šo noteikumu izpildi, apmācību par prasībām nodrošina Grupas vadītājs.

6. Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšana un aizsardzība

Par pamatu reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšanai tiek izmantoti esošie taksācijas dati, atbilstoši valsts likumdošanai taksācijas dati tiek atjaunoti ne retāk kā reizi 20 gados, kā arī līdz ar jaunu meža īpašumu iegādi, ja nepieciešams. Tāpat, lai nodrošinātu reto, apdraudēto un izzūdošo sugu aizsardzību Meža apsaimniekotājs pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas veic lauka apmeklējumus un iepazīstas ar Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) datu pārvaldības sistēmā „Ozols”, pieejama: <http://ozols.daba.gov.lv/pub/Life/> sniegto informāciju.

Identificēto reto, apdraudēto un izzūdošo sugu un dzīvotņu aizsardzība tiek veikta vadoties pēc Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principiem, kas izstrādāti atbilstoši LR likumdošanai un Sertifikācijas standartiem.

IBIZA Grupas vadītājs nodrošina Grupas dalībniekus ar apmācību materiāliem un apmācībām par sugu noteikšanu un nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem.

7. Pielikumi

1. Pielikums Saistošo starptautisko vienošanos un normatīvo aktu saraksts
2. Pielikums Saistošo IBIZA iekšējo un citu Mežu apsaimniekošanas plānošanā izmantoto dokumentu saraksts
3. Pielikums Ieinteresēto pušu saraksts
4. Pielikums Apdraudēto sugu saraksts
5. Pielikums Vadlīnijas, procedūras un instrukcijas

I pielikums

[Valsts meža dienesta likums](#), pieņemts 25.11.1999.;

MK noteikumi [Nr.449 Valsts meža dienesta nolikums](#), pieņemti 30.07.2013.;

MK noteikumi [Nr.883 "Valsts meža dienesta maksas pakalpojumu cenrādis"](#) pieņemti 17.09.2013.

[Meža likums](#), pieņemts 24.02.2000.;

MK noteikumi [Nr. 226 Meža inventarizācijas veicēju sertifikācijas un sertificēto personu darbības uzraudzības kārtība](#), pieņemti 23.04.2013.;

MK noteikumi [Nr.76 Kārtība, kādā ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek zemi, kuru aizņem atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes](#), pieņemti 11.02.2003.;

MK noteikumi [Nr.88 "Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi"](#)

MK noteikumi [Nr.647 Mežaudzes novērtēšanas kārtība](#), pieņemti 25.06.2009.;

MK noteikumi [Nr.308 Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi](#), pieņemti 02.05.2012.;

MK noteikumi [Nr.309 Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža](#), pieņemti 02.05.2012.;

MK noteikumi [Nr.238 Nacionālā meža monitoringa noteikumi](#), pieņemti 03.04.2012.;

MK noteikumi [Nr.228 Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība](#), pieņemti 29.04.2003.;

MK noteikumi [Nr.118 Kārtība, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā](#), pieņemti 14.02.2006.;

MK noteikumi [Nr.776 Valsts meža zemes atsavināšanas kārtība](#), pieņemti 19.09.2006.;

Mk noteikumi [Nr.889 Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem un atlīdzināšanas kārtību](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.935 Noteikumi par koku ciršanu mežā](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.936 Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.947. Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtējās situācijas izsludināšanu mežā](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.159 "Noteikumi par meža reproduktīvo materiālu"](#) pieņemti 26.03.2013.;

MK noteikumi [Nr.177 "Genētisko resursu mežaudžu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtība"](#) pieņemti 02.04.2013.;

[Medību likums](#), pieņemts 08.07.2003.;

Mk noteikumi [Nr.1455 "Medību saimniecības attīstības fonda nolikums"](#), pieņemts 10.12.2013.

Mk noteikumi [Nr.1194 "Kārtība, kādā nosaka maksu par medību tiesību izmantošanu valstij piekritošās vai piederošās medību platībās"](#), pieņemti 29.10.2013.

MK noteikumi [Nr.1482 "Medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu radīto zaudējumu un nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas noteikumi"](#), pieņemti 17.12.2013.

MK noteikumi [Nr.1483 "Savvaļā dzīvojošo medījamo dzīvnieku piebarošanas noteikumi"](#), pieņemti 17.12.2013.

MK noteikumi [Nr.110 Noteikumi par mednieku un medību vadītāju apmācības kārtību, zināšanu un praktisko iemaņu pārbaudes programmu, kā arī mednieka apliecības un medību vadītāja apliecības izsniegšanas kārtību](#), pieņemti 02.03.2004.;

Mk noteikumi [Nr.421 "Medību noteikumi"](#), pieņemti 22.07.2014.;

MK noteikumi [Nr. 82 „Noteikumi par valsts nodevu par mežsaimnieciskām un medību darbībām”](#), pieņemti 11.02.2014.

Mk noteikumi [Nr.269 "Noteikumi par medijamo dzīvnieku nodarīto zaudējumu noteikšanu un medību koordinācijas komisijām"](#), pieņemti 26.05.2014.;

[Medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanas un pielaujamā nometīšanas apjoma noteikšanas metodika](#), pieņemta 27.02.2014.;

[Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām](#), pieņemts 02.03.1993.;

MK noteikumi [Nr.264 Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi](#) pieņemti 16.03.2010.;

[Aizsargjoslu likums](#), pieņemts 05.02.1997.;

MK noteikumi [Nr.63 Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika](#), pieņemti 04.02.2003.;

MK noteikumi [Nr.306 Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs](#), pieņemti 02.05.2012.;

MK noteikumi [Nr.406 Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika](#), pieņemti 03.06.2008.;

MK noteikumi [Nr.392 Kultūras pieminekļu aizsargjoslas \(aizsardzības zonas\) noteikšanas metodika](#), pieņemti 15.07.2003.;

[Augu aizsardzības likums](#), pieņemts 17.12.1998.;

[Sugu un biotopu aizsardzības likums](#), pieņemts 16.03.2000.;

MK noteikumi [Nr.396 Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu](#), pieņemti 14.11.2000.;

Mk noteikumi [Nr.940. Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu](#), pieņemti 18.12.2012.;

[Valsts civildienesta likums](#), pieņemts 07.09.2000.;

[Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos](#), pieņemts 16.12.2004.;

[Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums](#), pieņemts 02.06.2005.;

MK noteikumi [Nr. 796 Par atklāta projektu iesniegumu konkursa aktivitāšu vadlīnijām](#), pieņemts 26.09.2006.;

[Lauksaimniecības un lauku attīstības likums](#), pieņemts 07.04.2004.;

MK noteikumi [Nr.295 Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai](#), pieņemti 23.03.2010.;

[Par kultūras pieminekļu aizsardzību](#), pieņemts 12.02.1992.;

[Teritorijas attīstības plānošanas likums](#), pieņemts 13.10.2011.;

Likums [Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās](#), pieņemts 04.04.2013.

MK noteikumi [Nr.123. Noteikumi par parku un mežaparku izveidošanu mežā un to apsaimniekošanu](#),

MK noteikumi [Nr.98. Noteikumi par meža apsaimniekošanu iežogotā meža platībā, kas izveidota dzīvnieku turēšanai nebrīvē](#)

MK noteikumi [Nr.744 Noteikumi par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti](#)

MK noteikumi [Nr.118 Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi ierīko mežā, kā arī izsniedz atļauju tās ierīkošanai](#)

Aktualizēts saistošo normatīvu saraksts ir pieejams: <http://www.vmd.gov.lv/valsts-meza-dienests/statiskas-lapas/normativie-akti-?id=807#jump>

Nosaukums	Spēkā no	Latvijā spēkā no
-----------	----------	------------------

Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979 (Bernes 1979. gada Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dzīvotņu aizsardzību)	17.12.1996.	01.05.1997.
Bonn Convention On Conservation of Migratory Species of Wild Animals, Bonn, 1979 (Bonnas 1979. gada Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību)	11.03.1999.	01.07.1999.
Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) Washington (CITES (Vašingtonas) 1973. gada Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām)	17.12.1996.	12.05.1997.
Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo, 1991) (Espo 1991. gada 25. februāra Konvencija par ietekmes uz vidi pārrobežu kontekstā)	01.07.1998.	29.11.1998.
Convention on the Protection of Marine Environment of the Baltic Sea Area, Helsinki, 1974 and 1992 (Helsinki 1974.gada un 1992. gada Konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību)	03.03.1994.	10.03.1994.
Convention No. 87 "On the Freedom of Associations and the Right to Join into Organisations" (Konvencija "Par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību apvienojoties organizācijās", Nr. 87)	1948	27.01.1993.
Convention No. 151 "On Labour Relations" (Konvencija "Par darba attiecībām" Nr. 151)	1978.	27.01.1993.
Convention No. 158 "On Terminating Labour Relations at the Employer's Initiative" (Konvencija "Par darba attiecību pārtraukšanu pēc uzņēmēja iniciatīvas" Nr. 158)	02.06.1982. (25.08.1995.)	25.08.1995
Convention No. 155 "On Labour Safety, Health Protection and Work Environment" (Konvencija "Par darba drošību un veselību un darba vidi" Nr. 155)	03.06.1981. (03.06.1981.)	25.08.1995
Convention No. 81 "On Labour Inspection in the Industry and Trade" (Konvencija "Par darba inspekciju ražošanā un tirdzniecībā" Nr. 81)	11.07.1947. (25.08.1995.)	25.08.1995
Convention No.148 "On Work Environment" (Konvencija "Par darba vidi" Nr. 148)	20.06.1977. (08.03.1994.)	08.04.1994.
Convention No. 154 "On Supporting Collective Negotiations" (Konvencija "Par kolektīvo pārrunu atbalstīšanu" Nr. 154)	03.06.1981. (25.08.1995.)	25.08.1995

II pielikums

Dokumenta numurs	Dokumenta nosaukums	Versija	Apstiprināšanas datums
MAP001	Mežu apsaimniekošanas plāns	0	22.11.2016
MAP002	DMB rokasgrāmata	0	22.11.2016
MAP003	Mežizstrādes darbu novērtēšanas akts	0	22.11.2016
MAP004	Lielo ligzdu noteicējs	0	22.11.2016
MAP005	Augstvērtīgo mežu monitoringa veidlapa	0	22.11.2016
MAP006	Dalības apliecinājums	0	22.11.2016

III pielikums

Ieinteresēto pušu saraksts

Nr.	Nosaukums	Tālruna Nr.	Epasts
1	Valsts mežu dienests	67226600	vmd@vmd.gov.lv
2	Dabas aizsardzības pārvalde	67509544	daba@daba.gov.lv
3	Latvijas Mežu sertifikācijas padome	27804930	info@lmsp.lv
4	AS Latvijas valsts meži	67610015	lvm@lvm.lv
5	Latvijas Valsts Mežzinātnes Institūts Silava	67942555	inst@silava.lv
6	Latvijas Meža īpašnieku biedrība	29104286	info@mezaipasnieki.lv
7	SIA Skogssallskapet	26126578	Iveta.Desaine@skogssallskapet.lv
8	Latvijas Mednieku savienība	29134657	info@lms.org.lv
9	Latvijas Mednieku asociācija	29131001	latma@latma.lv
10	Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrija	67026533	past@varam.gov.lv
11	Latvijas Mežizstrādātāju savienība	29642733	andrejs.cunskis@latvianwood.lv
12	Latvijas Meza nozaru arodu biedrība	28316370	aris@lmna.lv
13	Māris Liopa		ml@hs.lv
14	AS Stora Enso Latvija		janis.ontuzans@storaenso.com
15	SIA NEPCon		latvia@nepcon.org
16	Pasaules Dabas fonds	26420153	JRozitis@pdf.lv
17	Latvijas Ornitoloģijas biedrība		putni@lob.lv
18	Latvijas Kokrūpniecības federācija	29473857	kristaps.klauss@latvianwood.lv
19	Imants Krūze		i.kruze@lv.fsc.org
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			

IV pielikums

Latvijas apdraudēto sugu datubāze ir atrodama CITES konvencijā iekļauto sugu datubāzē un Starptautiskās dabas un dabas resursu aizsardzības savienības (IUCN) veidotās apdraudēto dzīvnieku un augu ikgadējās Sarkanās grāmatas versijā internetā:

- <http://www.cites.org/eng/resources/species.html>
- <http://www.daba.gov.lv>
- MK noteikumi Nr. 421 “Par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”
- MK noteikumi Nr. 45 “Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi

V pielikums

Vadlīnijas biomasas un saglabājamo koku atstāšanai cirmsmā

Saglabājamo koku atstāšana cirmsmā

Cirtēs ir jā saglabā dabiskam mežam raksturīgas struktūras:

- galvenajā cirtē vidēji jā saglabā 10 dzīvi koki uz 1 ha;
- atstātie koki jā saglabā neatkarīgi no to stāvokļa turpmāko aprites ciklu laikā;
- ja iespējams, šādi koki ir jā atstāj grupās;

Par saglabājamiem uzskatāmi koki, kas ir

- augtspējīgi iepriekšējās paaudzes koki – vai, ja tādu nav, – augtspējīgi koki, kuru caurmērs lielāks par valdošās koku sugas koku vidējo caurmēru nogabalā

Vēlams, lai augstāk minētie saglabājami koki atbilstu vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

- koki no iepriekšējā aprites cikla;
- ozoli, liepas, priedes, oši, gobas, vīksnas, kļavas, skābarži;
- vecākie un lielāko dimensiju koki ar plašu, labi attīstītu vainagu;
- koki ar dobumiem;
- koki ar deguma rētām;
- koki ar lielām ($D > 50$ cm) putnu ligzdām un koku rindu (15-20 m) ap tiem.

Kritālu un sausstāvošo koku atstāšana cirmsmā

Cirmsmās, kurās ir krituši, nolauzti vai stāvoši sausi koki, tie jā saglabā ievērojot nosacījumus:

- koki, kuru diametrs 1,3m augstumā no sakņu kakla vai lūzuma vietā ir lielāks par 50cm;
- resnākie koki;
- ja cirmsmā saglabāto sauso koku kopējais apjoms pārsniedz 8 stumbrus vai to daļas vidēji uz ha, pārējo sauso koksni var saimnieciski izmantot;
- stāvošus sausus kokus nesaglabā ekspluatācijas aizsargjoslās.
- Ja stāvoši sausi koki atrodas tuvāk nekā atstājamā koka augstuma attālumā no ceļiem, dzelzceļiem, elektrolīnijām, citām gaisa pārvada līnijām, sabiedrībai nozīmīgām vietām un, ja tas ir tehnoloģiski iespējams, tos saglabāt kā augstos celmus (3-5m). Ja tas nav tehnoloģiski iespējams - nozāģēt un novietot paralēli pievešanas ceļam.
- Lai ierobežotu sakņu trupi izraisošās sēnes *Heterobasidion annosum*s.l. iespējamo izplatību, saimnieciski izmantot ieteicams sauso egles koksni (zem 50 cm diametrā).
- Dabas aizsardzībai nozīmīgās teritorijās saglabājamās sausās koksnes daudzumu var palielināt.
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (dabas liegumos, dabas parkos), ja individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos nav teikts citādi, sauso koksni saglabāt vismaz 20m³ vidēji uz cirmsmas ha.
- Medņu riestu vietās saglabā kritušus, nolauztus vai stāvošus sausus kokus, kuru diametrs ir lielāks par 25 cm - vismaz 20 stumbrus vai to daļas uz ha.

- Sabiedrības bieži apmeklētās vietās (gar ceļiem, gājēju, riteņbraucēju takām, atpūtas vietām u.c.) saglabājamās sausās koksnes daudzumu var samazināt.
- Sauso koksni vēlams saglabāt vienā vai vairākās grupās - vecu (koki ar sadalīšanās pazīmēm), nelielu (platība mazāka par 0,1 ha), saimnieciskās darbības neskartu vējgāžu vietās.

Degušās audzēs, kas degšanas brīdī bijušas vecākas par 30 gadiem, saglabāt izdzīvojušos kokus grupās vai izklaidus, kā arī mozaīkveidā izvietotas grupas ar atmirušiem kokiem.

Ekoloģisko vērtību izvietojums

Mitrās mikroieplakās (reljefa pazeminājuma vietas ar izteikti paaugstinātu mitrumu) jāsaglabā pamežs, kritālas, sausokņi, paauga un iespēju robežās ap to jākoncentrē atstājāmie koki.

Pārejas joslās no meža uz atklātu ekosistēmu (pļavas, ganības, aramzeme) mežaudzes daļā, kuras platums ir vienāds ar pusi no valdaudzes koku vidējā augstuma:

- saglabājami sausokņi ar $D > 25\text{cm}$ un atsevišķi pameža sugu īpatņi tādā apmērā, kas netraucē mežsaimniecisko darbību;
- vairāk koncentrē atstājamās kokus.

Vadlīnijas ūdeņu aizsardzībai meža darbos

1. Pēc darbu beigšanas nav pieļaujams atstāt ar ciršanas atliekām vai tehnikas radītām risām aizsprostotas ūdensteces vai grāvjus;
2. Nav pieļaujams, ka no risām veidojas mākslīgas ūdens teces, kas ieplūst dabiskajās ūdenstecēs, ūdenstilpēs, grāvjos vai izveido applūdušas teritorijas;
3. Jānovērš pa pievešanas ceļa risām stumtā saduļķotā ūdens ieplūšana grāvjos, upēs vai citās ūdenstilpēs;
4. Ja pa pievešanas ceļa risām ar tehniku tiek stumts humusu saturošs saduļķots ūdens, rīkojas šādi:
 - ja ar tehniku stumtā ūdens daudzums ir liels, ūdens plūsmas mazināšanai uz pievešanas ceļa, atsevišķās vietās, izveido biezus zaru klājumus vairāku metru garumā. Šādi zaru klājumi veido barjeras, kas mazina stumtā ūdens plūsmu;
 - pirms ūdensteču, grāvju vai citu ūdenstilpju šķērsošanas uz pievešanas ceļa izveido zaru klājumu. Zaru klājumu veido tik garu, lai tas pilnībā novērstu saduļķotā ūdens ieplūšanu ūdenstecēs, grāvjos vai citās ūdenstilpēs.
5. Pievešanas ceļiem šķērsojot grāvjus vai ūdensteces, ja ūdenstece nav liela, tajos ieklāj kokmateriālus un pa virsu ciršanas atliekas.
6. Lai nedeformētu grāvja vai ūdensteces malas, kokmateriālus un ciršanas atliekas ieklāj 3-4 m aiz abām grāvja vai ūdensteces malām.
7. Ja grāvī vai ūdenstecē ir liela ūdens plūsma, veido pagaidu šķērsojumus (tiltus):
 - pārlietot pāri grāvim vai ūdenstecei resnākos kokmateriālus, izveido pamata sijas, kurām virsū noklāj tievākos kokmateriālus un ciršanas atliekas;
 - izmantojot speciālo plastmasas caurules, kuras ieklāj grāvī vai ūdenstecē un virsū noklāj ciršanas atliekas.
8. Pēc darbu beigšanas grāvjus un ūdensteces atbrīvo no kokmateriāliem, ciršanas atliekām un atjauno normālu ūdens plūsmu.
9. Ja pēc mežizstrādes darbiem seko augsnes gatavošana, un augsnes gatavošanas teknikai būs nepieciešams tilts grāvju vai ūdensteču šķērsošanai, pēc mežizstrādes darbu beigšanas rīkojas šādi:
 - no kokmateriāliem izveidotos pagaidu tiltus saglabā;
 - ja tika veidots šķērsojums ieklājot kokmateriālus grāvī, un nākamajiem darbu izpildītājiem būs tehniskas iespējas izveidot šķērsojumu, kokmateriālus izceļ ārā un novieto grāvja malā;
 - minētos šķērsojumus saglabā tikai ar uzņēmuma darbinieka, kurš izsniedzis darba uzdevumu, atļauju.

Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā

1. Meža infrastruktūras objekti (turpmāk MIO) lietojami atbilstoši to paredzētajām funkcijām.
2. Meža autoceļi (turpmāk MAC) ekspluatējami ņemot vērā to projektēšanā pieņemto aprēķina slodzi uz transportlīdzekļa maksimāli noslogoto asi – 10 t, kā arī transportlīdzekļa kravas īpatnības, ceļa tehnisko stāvokli un meteoroloģiskos apstākļus.
3. Maksimāli atļautā pilnā masa ir 52 tonnas, ja konkrētā ceļa posmā nav noteikts savādāk.
4. Smagajiem kravas transportlīdzekļiem maksimālais braukšanas ātrums meža autoceļos - 30 km/h. Braukšanas laikā ņemt vērā ceļa parametrus, pārredzamību, ceļa stāvokli, transportlīdzekļa kravas īpatnības, kokmateriālu krautuvju izvietojumu un meteoroloģiskos apstākļus.
5. Viegļajiem automobiļiem, pārvietojoties pa meža autoceļiem un izvēloties braukšanas ātrumu, ņemt vērā ceļa parametrus, pārredzamību, ceļa stāvokli, kokmateriālu krautuvju izvietojumu un meteoroloģiskos apstākļus.
6. Kokmateriālu transportēšanas intensitāte jāizvēlas atbilstoši ceļa nestspējai konkrētajā brīdī.
7. Meža autoceļos aizliegts:
 - 7.1. neievērot CSN;
 - 7.2. veikt darbības, kuru rezultātā tiek būtiski bojāti vai iznīcināti MAC elementi:
 - 7.2.1. ceļa sega,
 - 7.2.2. ceļa konstruktīvās kārtas,
 - 7.2.3. tilti un caurtekas,
 - 7.2.4. cits aprīkojums;
 - 7.3. veikt darbības, kuru rezultātā tiek bojāts vai iznīcināts MAC aprīkojums:
 - 7.3.1. ceļazīmes,
 - 7.3.2. atvairbarjeras,
 - 7.3.3. vārti,
 - 7.3.4. cits aprīkojums;
 - 7.4. aizsprostot ceļa brauktuvi, nomales un ceļu inženierbūves;
 - 7.5. izmantot ceļa nomali autotransporta braukšanai un stāvēšanai;
8. Ja saimnieciskās darbības rezultātā meža infrastruktūras objekts ticis piegružots, piesārņots vai bojāts, tas atbrīvojams no piegružojuma vai piesārņojuma, radušies bojājumi novēršami.
9. Ja transportlīdzeklis ir uzsācis kokmateriālu uzkraušanas darbus, tādā veidā aizšķērsojot brauktuvi, tad pārējiem transportlīdzekļiem jāpagaida kraušanas darbu pabeigšana.
10. Konstatējot meža infrastruktūras objektos apstākļus, kas apdraud satiksmes drošību, vai MAC funkcionēšanu, par to nekavējoties ziņojams meža infrastruktūras objekta pārvaldītājam, un ar iespējamiem līdzekļiem (piemēram, labi saskatāms un kontrastējošs audums, papīrs vai atstarotājs) apzīmējama meža infrastruktūras lietotājus apdraudošā vieta.
11. Ja apdraudošās vietas apzīmēšana nenodrošina drošu MAC ekspluatāciju vai satiksmes drošību Mežu apsaimniekotājs, atkarībā no MAC piederības līdz apdraudējuma novēršanai slēdz vai ierosina slēgt MAC.
12. Pirms MAC būvniecības vai rekonstrukcijas darbību uzsākšanas vienmēr tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums.

Meža platību kartēšanas un zemes robežu marķēšanas procedūra

Vispārējie jautājumi

Procedūra izstrādāta, lai nodrošinātu vienotas zemes vienību robežu identifikācijas un robežzīmju ierīkošanas prasības SIA IBIZA Asset Management Mežu apsaimniekošanas Grupā esošo dalībnieku nekustamajos īpašumos.

Izmantotie normatīvie akti:

1. Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums. Pieņemts 2005.gada 1.decembrī.
2. Ministru kabineta noteikumi Nr.1019 Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi. Pieņemti 2011. gada 27. decembrī
3. Civillikums. Trešā daļa. Lietu tiesības. Pieņemts 1937. gada 28. janvārī.

Robežu ierīkošana.

1. Robežu ierīkošanas darbi (robežzīmes, vizūras, robežas marķējums, identifikācijas plākšņu izvietošana) ir jāveic 3(trīs) mēnešu laikā no robežu noteikšanas akta parakstīšanas brīža, taču to ierīkošanas laiks nedrīkst būt ilgāks par zemes robežplāna projekta iesniegšanas brīdi. Terminā netiek ieskaitīts laika periods, kad robežzīmju ierīkošana nav iespējama nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ.

Platību kartēšana

1. Uzmērot zemes vienību, katrai zemes vienībai sagatavo zemes robežu plānu, situācijas plānu un apgrūtinājumu plānu kā atsevišķus dokumentus.
2. Plāns ir abpusēji noformēts dokuments, kas sastāv no titullapas A4 formātā un grafiskā attēlojuma A4 vai A3 formātā. Plānu sagatavo, pamatojoties uz zemes kadastrālajā uzmērīšanā iegūtajiem tehniskajiem datiem. Ja plāna grafisko daļu nav iespējams sagatavot uz vienas A3 formāta lapas, grafisko attēlojumu izvieto uz vairākām lapām, norādot lapu izvietojuma shēmu.

Robežu marķēšana

1. Robežu marķējums ir izvietojams uz augošiem kokiem gar robežstīgas malu vai vizūras līnijā, īpašnieka valdījumā/īpašumā esošās zemes pusē.
2. Marķējums ir jāizvieto tādā veidā, lai no marķētā koka būtu labi saskatāms nākamais marķētais koks. Attālums starp diviem blakus esošiem marķētiem kokiem nedrīkst būt lielāks par 50 m.

Robežzīmju ierīkošana

1. Robežzīmju vietas iezīmē un robežu vizūras apvidū nosprauž mērniecības darbu izpildītājs (mērnieks). Robežzīmju ierīkošanas laiks tiek noteikts robežu noteikšanas aktā.
2. Pievienojoties ierādītām robežām, kopējie robežpunkti jāuzmēra.
3. Caurules vai stieņus ierok 0.5m dziļumā, atstājot 0.3m caurules(stieņa) virs zemes kupicas izveidošanai, bet vietās, kur apdraudēta to saglabāšanās – cauruli (stieni) ierok 0.3m zem zemes virsmas, neparedzot kupicas izveidošanu.
4. Ierīkojot robežzīmes, ap krustakmeņiem, dzelzsbetona stabiem, mūra un koka stabiem, metāla caurulēm un stieņiem rok riņķveida grāvīti, kura iekšmala atrodas 110 cm attālumā no robežzīmes centra. Grāvīša dziļums – 30 cm, platums zemes virsmas līmenī – 50 cm, grāvīša dibena platums – 20 cm. Ap robežzīmi veido 30 cm augstu grunts uzbērumsu. Ja kupica jāveido pilsētās un ciemos, to veido ar 1 m diametru
5. Zemes vienības robežas nostiprina apvidū ar patstāvīgām robežzīmēm, kuras ierīko:
 - Robežu pagriezīnu punktus;
 - vietās, kur robežas pievienojas vai atzarojas no ūdenstecēm un (vai) ūdenstilpēm;

- valsts autoceļu un pagastu ceļu nodalījuma joslas pagriezienu punktos ceļa posmos caur ciemu, vasarnīcu un dārzkopības apbūves teritorijām un vietās, kur autoceļa nodalījuma joslai ir paplatinājumi vai sašaurinājumi;
 - dzelzceļa nodalījuma joslas pagriezienu punktos.
6. Ja robežzīmes ierīkošanas vietā ierīkota valsts ģeodēziskā zīme, par robežzīmi apvidū nosaka valsts ģeodēzisko zīmi.
 7. Ja īpašuma robeža iet pa kvartālstīgu tad uz kvartālstīgas tiek ierīkotas slēptās robežzīmes un papildus kvartālstīgas malā tiek ierīkots nostiprināts robežpunkts vietās, kur atiet cits īpašums.
 8. Robežzīmes neierīko un nenostiprina robežu pagriezienu punktos:
 - gar ūdensteču un (vai) ūdenstilpju krastiem;
 - ūdenstecēs un (vai) ūdenstilpēs;
 - zem būvēm, būvju stūros, purvos un citās nepieejamās vietās.
 9. Par robežzīmēm izmanto:
 - krustakmeņus – vismaz 60 kg smagus laukakmeņus ar 6 cm garu un 0,5 cm dziļu krustveida iekalumu robežzīmes centrā;
 - dzelzsbetona stabus – 130 cm garus stabus ar minimālo šķērsriezumu 10 x 10 cm un staba apakšā cilpā ievietotu šķērsi;
 - koka stabus – 130 cm garus stabus ar diametru 15–20 cm un apakšgalā piestiprinātu šķērsi;
 - metāla caurules, stieņus – 80 cm garas caurules, stieņus ar diametru no 2 līdz 3cm un apakšgalā piestiprinātu šķērsi;
 - metāla stieņus un tapas cietajā segumā (piemēram, flīzes, asfaltbetons, cementbetons), kuru garums ir 8–50 cm;
 - metāla caurules, stieņus un tapas gruntī, kuru garums ir 50–80 cm;
 - žoga stabus – neatkarīgi no to izmēriem;
 - būves stūrus
 - 0.8m garas plastikāta caurules ar šķērsriezuma diametru no 3cm līdz 5cm un apakšgalā piestiprinātu šķērsi.

Vadlīnijas augsnes bojājumu minimizēšanai

Lai mazinātu augsnes bojājumus un ūdens piesārņojumu, ievēro šādas prasības:

- Cirsma tehnoloģiskajā kartē atzīmē galvenos un otršķirīgos ceļus, pievešanas ceļus, krautuves, lielas meliorācijas sistēmas, tiltus ūdenskrātuvju šķērsošanas vietās, buferzonas un aizsargājamās teritorijas.
- Pievešanas ceļos cirmās un ārpus tām, darbu izpildītājs veic pasākumus, lai mazinātu risu veidošanos darbu izpildes laikā;
- Jāpievērš uzmanība pievešanas apstākļiem. Cirsma izstrādes laika plānošanā, ņem vērā augsnes nestspēju katrā no meža tipiēm;
- Kopšanas ciršu izstrādē nav pieļaujama tehnika, kuru tās ražotājs nav paredzējis darbam kopšanas cirtēs.
- Pirms cirsma izstrādes apseko cirsma teritoriju un atzīmē cirsma skicē lokālās mitrās ieplakas. Pievešanas ceļu un tehnoloģisko koridoru izvietojuma plānošanu veic tā, lai, ja iespējams, izvairītos no mitru ieplaku šķērsošanas.
- Pievešanas ceļam no cirsma līdz krautuvei jābūt pēc iespējas īsākam un sausākās vietās plānotam. Tas mazinās darbu izmaksas un iespējamo augsnes bojājumu platību.

- Pievešanas ceļu ierīkošana un pārvietošanās ar tehniku aizliegta gravās, kriteņu, noslīdeņu, iežu atsegumu vietās un 10 metru platā joslā no to augšējās malas. Prasība attiecas uz gravām, kuras ir vismaz 15 metru dziļas, 10 metru platas un, kuru nogāzes slīpums ir vismaz 30 grādu;
- Ar tehniku pārvietojas tikai pa plānotajiem kokmateriālu pievešanas ceļiem vai tehnoloģiskajiem koridoriem. Pārvietoties ārpus pievešanas ceļiem pieļaujams tikai izņēmuma gadījumos;
- Izvairās no ūdensteču šķērsošanas, kur vien tas ir iespējams. Ja nav iespējams izvairīties, ūdensteci šķērso vienā vietā, vai pēc iespējas mazākā skaitā vietu.
- Ja cirmā ir nogāzes, kuras pārvarot tehnika izbuksē un rada būtiskus augsnes bojājumus, tehnikas pārvietošanās virzienu izvēlas lejā no nogāzes. Šādu tehnikas pārvietošanās virzienu izvēlas, ja pastāv iespēja apbraukt nogāzi pa lēzenāku vietu.
- Izvairās plānot pievešanas ceļus vietās, kur risas var radīt mākslīgu ūdensteci.

Izvairās plānot kokmateriālu krautuves vietās ar zemu augsnes nestspēju, kad augsne nav sasalusi vai izkaltusi.

Prasības vides piesārņojuma samazināšanai

Ievads

Šajā dokumentā aprakstītas prasības un veicamie pasākumi, lai novērstu vai ierobežotu vides piesārņojumu, veicot meža darbus.

Šo prasību mērķi ir:

- Novērst vai samazināt piesārņojumu, kas var radīt kaitējumu cilvēka veselībai, īpašumam un videi;
- Noteikt galvenos piesardzības pasākumus, kas veicami, lai nodrošinātu piesārņojuma samazināšanu;
- Nodrošināt IBIZA darbiniekus un līgumpartnerus ar pamatzināšanām par rīcību vides piesārņojuma gadījumā.

1. Prasības

1.1. Lai samazinātu vai novērstu vides piesārņojumu meža darbos ir noteiktas prasības:

- 1.1.1. tehnikai un motorinstrumentiem;
- 1.1.2. naftas produktu uzglabāšanai un transportēšanai,
- 1.1.3. naftas produktu absorbējošo materiālu lietošanai;
- 1.1.4. atkritumu apsaimniekošanai.

1.2. Vispārējās prasības par piesārņojuma samazināšanu vidē nosaka “Vides aizsardzības likums” un likums “Par piesārņojumu”, un tās ir saistošas visiem meža darbu izpildītājiem.

2. Prasības tehnikai un motorinstrumentiem

2.1. Izpildot meža darbus, nav atļauts piesārņot augsni un ūdeņus. Meža darbos iesaistītajai tehnikai un motorinstrumentiem jābūt bez eļļas, degvielas un tehnisko šķidrumu noplūdēm. **Ja konstatē noplūdes, darbus nekavējoties pārtrauc** un veic remontu.

3. Prasības naftas produktu uzglabāšanai un transportēšanai

3.1. Meža darbos izmantotās tehnikas apgādei ar degvielu jāatbilst “Eiropas valstu nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu” (ADR) prasībām.

3.2. Bīstamo kravu pārvadājumos iesaistīto personālu apmāca un veic apmācību dokumentēšanu atbilstoši ADR nolīguma I sējuma 1.3. un 1.3.3.punktā noteiktajam.

3.3. Visas degvielas tvertnes, kuras glabā meža darbu izpildes vietās, vai izmanto degvielas piegādei, marķē atbilstoši ADR nolīguma II sējumā noteiktajām prasībām.

3.4. Uz degvielas tvertnēm piestiprina bīstamības zīmes un norādes par pārvadājamo vielu. Bīstamības zīmju malu izmēri ir 10 cm. Dīzeļdegvielai bīstamības zīmes ir sarkani rombi ar melnu vai baltu liesmu un ciparu „3” apakšējā stūrī, un zīme ar zivs un koka simbolu, kas brīdina par videi bīstamu vielu. Pārvadājot dīzeļdegvielu, uz tvertnes norāda tās kodu – UN1202. Ja tvertne lielāka par 450 l, bīstamības zīmes un degvielas kodu piestiprina uz tvertnes divām pretējām pusēm.

- 3.5. Meža darbu izpildes vietā uz zemes atļauts glabāt tikai metāla vidējas kravnesības konteinerus (**IBC**), kas atbilst ADR nolīguma prasībām.
- 3.6. Degvielas piegādēm atļauts izmantot jebkura tipa degvielas tvertnes, kas atbilst ADR nolīgumam.
- 3.7. Uz visām degvielas tvertnēm jābūt ADR apzīmējuma kodiem. Degvielas tvertņu kodā ir simbols un lielie burti Y, Z vai X, kas norāda šādas iepakojuma grupas:
- 3.7.1. Y – II un III iepakojuma grupa (benzīns, dīzeļdegviela);
- 3.7.2. Z – tikai III iepakojuma grupa (dīzeļdegviela);
- 3.7.3. X – I, II un III iepakojuma grupa.
- 3.8. Ja degvielas piegādei uz meža darbu vietu izmanto specializētu autotransportu, tam jāatbilst ADR nolīguma prasībām.
- 3.9. Pārvadājot pa autoceļiem vairāk par 60 l degvielas, līdzi jābūt noformētiem kravas pavaddokumentiem, pavadzīmei atbilstoši ADR nolīgumam, un citiem dokumentiem atbilstoši spēkā esošiem normatīviem.
- 3.10. Uz atvieglotiem ADR noteikumiem, t.i., bez speciālas autovadītāja apliecības bīstamo kravu pārvadāšanai, dīzeļdegvielu var pārvadāt ne vairāk par 1000 litriem transporta vienībā.
- 3.11. Pārvadājot degviela tvertnes vai kannas, tās nostiprina atbilstoši MK noteikumiem nr.166 „Noteikumi par gabalkravu izvietojumu un nostiprināšanu autopārvadājumos”.
- 3.12. Ja pārvadājot kannas vai motorinstrumentus tie atrodas vienā telpā ar pasažieriem, tos nostiprina pret brīvu pārvietošanos, izmantojot nostiprināšanas saites, sietu, pārklāju vai citas nostiprināšanas ierīces.
- 3.13. Degvielas un eļļas kannām, kuras izmanto degvielas uzpildīšanai motorinstrumentos, jābūt aprīkotām ar degvielas un eļļas pārlišanas aizsardzības snīpi.
- 3.14. Tehniskos šķidrumus un naftas produktus glabā atbilstošos un cieši noslēgtos iepakojumos.

4. Prasības naftas produktu absorbējošo materiālu lietošanai

- 4.1. Meža darbos izmantojamās tehnikas un motorinstrumentu uzpildes un ekspluatācijas laikā jānovērš vai līdz minimumam jāsamazina augsnes un ūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem vai tehniskajiem šķidrumiem.
- 4.2. Par būtisku augsnes piesārņojumu uzskata, ja naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūde augsnē ir lielāka par 100 cm² uz augsnes virsmas.
- 4.3. Par būtisku ūdens piesārņojumu uzskata, ja uz ūdens virsmas var novērot naftas produktiem raksturīgo krāsaino plēvi.
- 4.4. Visās tehnikas vienībās, kuras iesaistītas meža darbu izpildē, jābūt vides aizsardzības (naftas produktu absorbentu) komplektam, kurā ir iekļauti:
- 4.4.1. naftas produktus absorbējošie paklāji;
- 4.4.2. naftas produktus absorbējoša bona;
- 4.4.3. cimdu pāris;
- 4.4.4. atkritumu maisi.
- 4.5. Vides piesārņojuma novēršanai vai mazināšanai, izmanto vides aizsardzības komplektā iekļautos naftas produktus absorbējošos materiālus.
- 4.6. Prasības naftas produktus absorbējošo paklāju lietošanai:
- 4.6.1. Absorbējošos paklājus lieto visās vietās, kur novēro naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūdes:
- 4.6.1.1. uzpildot degvielas tvertni, tehnikas degvielas vai eļļas bāku, ja ir noplūde;
- 4.6.1.2. veicot tehnikas vai motorinstrumentu remontu, vietās kur noplūst naftas produkti vai tehniskie šķidrumi;
- 4.6.1.3. zem tehnisko šķidrumu un naftas produktu iepakojuma taras, ja no tās novērojamas noplūdes.
- 4.7. Prasības naftas produktus absorbējošo bonu lietošanai:
- 4.7.1. Ar tehniku šķērsojot ūdensteces vai izpildot darbus tiešā ūdens tuvumā, regulāri jāpārbauda naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūdes no tehnikas mezgliem.
- 4.7.2. Naftas produktus absorbējošo bonu lieto visos gadījumos, kad ūdenī var novērot naftas produktiem raksturīgo krāsaino plēvi.
- 4.7.3. Tekošā ūdenī naftas produktus absorbējošo bonu novieto pa straumei no piesārņojuma vietas un iespējami tuvu tai. Bona (-as) izvieto tā, lai aizturētu piesārņojuma tālāku izplatīšanos.

5. Prasības atkritumu apsaimniekošanai

- 5.1. Izpildot meža darbus nav atļauts piesārņot augsni un ūdeņus ar sadzīves vai bīstamajiem (naftas produktus saturoši atkritumi, hidraulikas caurules, eļļas filtri, tehnisko šķidrumu un smērvielu iepakojuma tara, baterijas u.c.) atkritumiem.
- 5.2. Sadzīves atkritumus, kas rodas meža darbu izpildes laikā, glabā atkritumu maisos, un pēc darbu izpildes nogādā tiem paredzētā vietā.
- 5.3. Bīstamos atkritumus glabā atkritumu maisos un pēc darbu izpildes nogādā bīstamo atkritumu savākšanas vietās.
- 5.4. Izlietos naftas produktus absorbējošos materiālus glabā atkritumu maisos un pēc darbu izpildes nodod atpakaļ pārdevējam, pamatojoties uz pirkuma līguma nosacījumiem, vai nodod bīstamo atkritumu savākšanas vietās.
- 5.5. Nav atļauta nekāda veida atkritumu atstāšana, aprakšana vai dedzināšana mežā vai jebkurā citā meža darbu izpildes vietā!

6. Rīcība vides piesārņojuma mazināšanai

- 6.1. Ja pirms darbu izpildes konstatē augsnes, ūdens piesārņojumu vai atkritumus, par šo faktu nekavējoties ziņo IBIZA atbildīgajam darbiniekam, kurš devis darba uzdevumu.
- 6.2. Ja izpildot darbus radies augsnes vai ūdens piesārņojums, nekavējoties organizē un veic neatliekamos pasākumus, lai novērstu piesārņojuma izplatīšanos vai iekļūšanu pazemes ūdeņos.
- 6.3. Ja notikusi naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūde un radušies bojājumi augsnei, veic piesārņotās augsnes sanācības pasākumus. Bojātās augsnes virskārtu nogrābj, ievieto atkritumu maisos un nogādā bīstamo atkritumu savākšanas vietās.
- 6.4. Ja notikusi naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūde ūdenstecēs vai ūdenstilpēs, nekavējoties lieto absorbējošās bonas.
- 6.5. Par bīstamu vides piesārņojumu nekavējoties ziņo IBIZA atbildīgajam darbiniekam, kurš devis darba uzdevumu.
- 6.6. IBIZA darbinieku rīcība:
- 6.7. Ja videi radīts bīstams piesārņojums, IBIZA atbildīgais darbinieks, kurš pārrauga darbus rīkojas sekojoši:
- 6.8. nekavējoties organizē un veic neatliekamos pasākumus;
- 6.9. nekavējoties rakstveidā informē Valsts vides dienesta Reģionālo vides pārvaldi par kaitējumu videi un sniedz pilnīgu situācijas raksturojumu;
- 6.10. savas kompetences ietvaros organizē un veic sanācības pasākumus.
- 6.11. Atbildīgais IBIZA darbinieks un meža darbu izpildītājs, veicot paškontroli, Darbu izpildes pārbaudes aktā reģistrē meža darbu izpildē radušos vides piesārņojuma un prasību pārkāpumu gadījumus.

7. Kaitējuma videi atļūdzināšana

- 7.1. Ja meža darbu rezultātā radīts kaitējums videi, IBIZA atbildīgais darbinieks izvērtē atbildību saskaņā ar normatīvajiem aktiem un darbu izpildītāja līguma nosacījumiem.
- 7.2. Meža darbu izpildītājs, kura profesionālā darbība izraisījusi kaitējumu videi vai tiešus kaitējuma draudus, sedz preventīvo, neatliekamo un sanācības pasākumu izmaksas.

8. Valsts vides dienesta Reģionālo vides pārvalžu kontakti

8.1. Daugavpils reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku Daugavpils un Jēkabpils pilsētās un 14 novados - Līvānu, Preiļu, Ilūkstes, Vārkavas, Daugavpils, Jēkabpils, Salas, Krustpils, Aknīstes, Viesītes, Dagdas, Krāslavas, Aglonas, Riebiņu.

8.1.1. Tālrunis: 65423219

8.1.2. E-pasts: daugavpils@daugavpils.vvd.gov.lv

8.2. Jelgavas reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku Jelgavas, Ozolnieku, Bauskas, Vecumnieku, Iecavas, Rundāles, Dobeles, Auces, Tērvetes novados.

8.2.1. Tālrunis: 63023228

8.2.2. E-pasts: jelgava@jelgava.vvd.gov.lv

8.3. Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde: savas funkcijas veic LR teritoriālajos jūras ūdeņos, kontinentālajā šelfā, ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un ostu akvatorijā (Latvijas jūras ūdeņos), kā arī LR iekšējos ūdeņos, starptautiskajos ūdeņos, kas noteikti saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) zveju regulējošiem normatīvajiem aktiem, un ES dalībvalstu un valstu, kas nav ES dalībvalstis, ūdeņos.

8.3.1. Tālrunis: 67469664

8.3.2. E-pasts: jiup@jiup.vvd.gov.lv

8.4. Lielrīgas reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku Rīgas un Jūrmalas pilsētās un 20 novados - Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Ikšķīles, Inčukalna, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Stopiņu.

8.4.1. Tālrunis: 67084278

8.4.2. E-pasts: lielriga@lielriga.vvd.gov.lv

8.5. Liepājas reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku Nīcas, Rucavas, Grobiņas, Durbes, Pāvilostas, Aizputes, Priekules, Vaiņodes, Skrundas, Alsungas, Kuldīgas, Saldus un Brocēnu novados.

8.5.1. Tālrunis: 63424826

8.5.2. E-pasts: liepaja@liepaja.vvd.gov.lv

8.6. Madonas reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku 14 novados - Madonas, Cēsaines, Ērgļu, Lubānas, Varakļānu, Gulbenes, Alūksnes, Apes, Aizkraukles, Jaunjelgavas, Kokneses, Neretas, Skrīveru un Pļaviņu.

8.6.1. Tālrunis: 64807451

8.6.2. E-pasts: madona@madona.vvd.gov.lv

8.7. Rēzeknes reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku Rēzeknes, Viļānu, Balvu, Baltinavas, Rugāju, Viļakas, Ludzas, Ciblas, Kārsavas, Zilupes novados un Rēzeknes pilsētā.

8.7.1. Tālrunis: 64638207

8.7.2. E-pasts: rezekne@rezekne.vvd.gov.lv

8.8. Valmieras reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku Valmieras pilsētā un 21 novadā - Alojās, Amatas, Beverīnas, Burtnieku, Cēsu, Jaunpiebalgas, Krimuldas, Līgatnes, Limbažu, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Rūjienas, Salacgrīvas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Kocēnu un Vecpiebalgas.

8.8.1. Tālrunis: 64207266

8.8.2. E-pasts: parvalde@valmiera.vvd.gov.lv

8.9. Ventspils reģionālā vides pārvalde: īsteno valsts vides aizsardzības politiku Ventspils, Talsu, Dundagas, Rojas, Mērsraga, Tukuma, Engures, Jaunpils, Kandavas novados.

8.9.1. Tālrunis: 63626903

8.9.2. E-pasts: ventspils.rvp@ventspils.vvd.gov.lv

8. MAP Konfidenciālā daļa

